

กฎกระทรวง

(พ.ศ.๒๕๑๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗
ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ ฉบับที่ ๑๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๗๘ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๐๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ ฉบับที่ ๑๒

ข้อ ๒ ลักษณะ ชนิด และประเภทของเครื่องแบบทหารอากาศ กับการแต่งเครื่องแบบทหารอากาศ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

ภาค ๑

เครื่องแบบทหารชาย

หมวด ๑

ชนิดของเครื่องแบบ

ข้อ ๓ เครื่องแบบพลทหาร มี ๕ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติ ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา

(ข) เสื้อคอพับสีเทา

(ค) กางเกงขายาวสีเทา

(ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๒) เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย

(ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทา หรือหมวกเหล็กสีเทา

(ข) เสื้อฝึกสีเทา

(ค) กางเกงฝึกขายาวสีเทา

(ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำหรือสีเทา

(จ) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำชนิดผูกเชือก

สำหรับพลทหาร ในกองปฏิบัติการพิเศษ กรมอากาศยานโยธิน ให้ใช้หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำประกอบเครื่องแบบฝึก

(๓) เครื่องแบบสนาม เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีเทา และให้ใช้เครื่องสนามด้วย

(๔) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีเทา สำหรับพลทหารในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกยอด
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขา
- (ค) กางเกงแถบ
- (ง) คันซีพและเข็มขัด
- (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (ฉ) ถุงมือสีขา

(๕) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ สำหรับพลทหารในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้หมวกยอดมีฟู่ และเสื้อชั้นนอกคอปิดสีบานเย็น

(ความในข้อ ๓ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความใน (๔) และ (๕) ของข้อ ๓ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๔ เครื่องแบบนักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ มี ๑๐ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขา ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีขา
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขา
- (ค) กางเกงขายาวสีขา
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๒) เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีเทา
- (ค) กางเกงขายาวสีเทา
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๓) เครื่องแบบปกติเทารัดเอว ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา
- (ข) เสื้อชั้นนอกรัดเอวสีเทา
- (ค) กางเกงขายาวสีเทา
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๔) เครื่องแบบปกติเทาคอพับ ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา
- (ข) เสื้อคอพับสีเทา
- (ค) กางเกงขายาวสีเทา
- (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ
- (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

- (๕) เครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา
 - (ข) เสื้อคอแบะสีเทาอ่อน
 - (ค) กางเกงขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๖) เครื่องแบบฝัก ประกอบด้วย
- (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทา หรือหมวกเหล็กสีเทา
 - (ข) เสื้อฝักสีเทา
 - (ค) กางเกงฝักขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำหรือสีเทา
 - (จ) รองเท้าสูงครีมน่องหนังสีดำชนิดผูกเชือก

สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ในกองปฏิบัติการพิเศษ กรมอากาศยานโยธิน ให้ใช้หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำประกอบเครื่องแบบฝัก

- (๗) เครื่องแบบสนาม เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝัก เว้นแต่ให้ใช้เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีเทา และให้ใช้เครื่องสนามด้วย
- (๘) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศยานโยธิน มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกยอด
 - (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
 - (ค) กางเกงแถบ
 - (ง) คันทิชและเข็มขัด
 - (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
 - (ฉ) ถุงมือสีขาว
- (๙) เครื่องแบบเต็มยศขาว เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ

สำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศยานโยธิน มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้หมวกยอดมีพู่และเสื้อชั้นนอกคอปิดสีบานเย็น

(๑๐) เครื่องแบบเต็มยศเทา เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ เว้นแต่ให้ใช้รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ถ้าประจำแถวทหารซึ่งแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องแบบฝัก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีเทา

(ความในข้อ ๔ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความใน (๗) และ (๘) ของข้อ ๔ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๕ เครื่องแบบนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ มี ๑๑ ชนิด คือ

- (๑) เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
 - (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
 - (ค) กางเกงขายาวสีขาว
 - (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๒) เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา
 - (ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีเทา
 - (ค) กางเกงขายาวสีเทา
 - (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๓) เครื่องแบบปกติเทารัดเอว ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา
 - (ข) เสื้อชั้นนอกรัดเอวสีเทา
 - (ค) กางเกงขายาวสีเทา
 - (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๔) เครื่องแบบปกติเทาคอพับ ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา
 - (ข) เสื้อคอพับสีเทา
 - (ค) กางเกงขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๕) เครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะ ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา
 - (ข) เสื้อคอแบะสีเทาอ่อน
 - (ค) กางเกงขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๖) เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทา หรือหมวกเหล็กสีเทา
 - (ข) เสื้อฝึกสีเทา
 - (ค) กางเกงฝึกขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำหรือสีเทา
 - (จ) รองเท้าสูงครีมน่องหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก

สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศในกองปฏิบัติการพิเศษ กรมอากาศโยธิน

ให้ใช้หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำประกอบเครื่องแบบฝึก

(๗) เครื่องแบบสนาม เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีเทา และให้ใช้เครื่องสนามด้วย

(๘) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกยอด
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- (ค) กางเกงแถบ
- (ง) คันซีพและเข็มขัด
- (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (ฉ) ถุงมือสีขาว

(๙) เครื่องแบบเต็มยศขาว เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ

สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้หมวกยอดมีพู่และเสื้อชั้นนอกคอปิดสีบานเย็น

(๑๐) เครื่องแบบเต็มยศเทา เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ เว้นแต่ให้ใช้รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ถ้าประจำแถวทหารซึ่งแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีเทา

(๑๑) เครื่องแบบสโมสร เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้รองเท้าสโมสร

(ความในข้อ ๕ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความใน (๗) และ (๘) ของข้อ ๕ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๖ เครื่องแบบนักเรียนนายเรืออากาศ มี ๑๓ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- (ค) กางเกงขายาวสีขาว
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๒) เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีเทา
- (ค) กางเกงขายาวสีเทา
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๓) เครื่องแบบปกติเทารัดเอว ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา
- (ข) เสื้อชั้นนอกรัดเอวสีเทา
- (ค) กางเกงขายาวสีเทา
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

- (๔) เครื่องแบบปกติเทาคอพับ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา
 - (ข) เสื้อคอพับสีเทา
 - (ค) กางเกงขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๕) เครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา
 - (ข) เสื้อคอแบะสีเทาอ่อน
 - (ค) กางเกงขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๖) เครื่องแบบฝัก ประกอบด้วย
- (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทา หรือหมวกเหล็กสีเทา
 - (ข) เสื้อฝักสีเทา
 - (ค) กางเกงฝักขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีเทา
 - (จ) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก
- (๗) เครื่องแบบสวนสนาม มี ๒ ชนิด คือ
- (ก) เครื่องแบบสวนสนาม ก. ประกอบด้วย
 - (๑) รองในหมวกเหล็กสีเทา
 - (๒) เสื้อชั้นนอกรัดเอวสีเทา
 - (๓) ผ้าพันคอสีฟ้าอ่อน
 - (๔) กางเกงขายาวสีเทา
 - (๕) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีขาว
 - (๖) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก
 - (ข) เครื่องแบบสวนสนาม ข. ประกอบด้วย
 - (๑) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
 - (๒) เสื้อชั้นนอกรัดเอวสีเทา
 - (๓) กางเกงขายาวสีขาว
 - (๔) เข็มขัดหนังสีขาว
 - (๕) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- เครื่องแบบสวนสนาม ข. ให้แต่งเฉพาะในงานพิธีของโรงเรียนนายเรืออากาศ
- (๘) เครื่องแบบสนาม เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝัก และให้ใช้เครื่องสนามด้วย
- (๙) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้กางเกงแถบ และรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ และให้มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย
- (ก) หมวกยอด
 - (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
 - (ค) กางเกงแถบ

- (ง) คันซีพและเข็มขัด
- (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (ฉ) ถุงมือสีขาว

(๑๐) เครื่องแบบเต็มยศขาว เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ และให้มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้หมวกยอดมีพู่และเสื้อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าสด

(๑๑) เครื่องแบบเต็มยศเทา เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ เว้นแต่ให้ใช้กางเกงแถบ และรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๑๒) เครื่องแบบสโมสรวงคอปิต เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้กางเกงแถบ และรองเท้าสโมสรวง

(๑๓) เครื่องแบบสโมสรวงคอแบะ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ เว้นแต่ให้ใช้ผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหูกระต่าย กางเกงแถบ และรองเท้าสโมสรวง

(ความในข้อ ๖ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความใน (๘) และ (๙) ของข้อ ๖ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๗ เครื่องแบบนายทหารสัญญาบัตร มี ๑๓ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- (ค) กางเกงขายาวสีขาว
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๒) เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีเทา
- (ค) กางเกงขายาวสีเทา
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๓) เครื่องแบบปกติเทารัดเอว ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา
- (ข) เสื้อชั้นนอกรัดเอวสีเทา
- (ค) กางเกงขายาวสีเทา
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๔) เครื่องแบบปกติเทาคอพับ ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา
- (ข) เสื้อคอพับสีเทา
- (ค) กางเกงขายาวสีเทา
- (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ
- (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

- (๕) เครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา
 - (ข) เสื้อคอแบะสีเทาอ่อน
 - (ค) กางเกงขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๖) เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย
- (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทา หรือหมวกเหล็กสีเทา
 - (ข) เสื้อฝึกสีเทา
 - (ค) กางเกงฝึกขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำหรือสีเทา
 - (จ) รองเท้าสูงครีมน่องหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ในกองปฏิบัติการพิเศษ กรมอากาศโยธิน ให้ใช้หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ ประกอบด้วยเครื่องแบบฝึก

สำหรับนายทหารสัญญาบัตรซึ่งดำรงตำแหน่งหรือรักษาราชการในตำแหน่งผู้บัญชาการกรมอากาศโยธิน รองผู้บัญชาการกรมอากาศโยธิน เสนาธิการกรมอากาศโยธิน รองเสนาธิการกรมอากาศโยธิน ผู้อำนวยการกองวิทยากร กรมอากาศโยธิน และรองผู้อำนวยการกองวิทยากร กรมอากาศโยธิน ให้ใช้หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ ประกอบด้วยเครื่องแบบฝึกได้ด้วย

(๗) เครื่องแบบสนาม เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีเทา และให้ใช้เครื่องสนามด้วย

(๘) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้กางเกงแถบและรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตรในกรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ และในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน และนายทหารพิเศษประจำกรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ และประจำกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกยอด
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- (ค) กางเกงแถบ
- (ง) คันซีฟ
- (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (ฉ) ถุงมือสีขาว

(๙) เครื่องแบบเต็มยศขาว เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตรในกรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ และนายทหารพิเศษประจำกรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้หมวกยอดมีพู่ เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว และไม่มีประคด

สำหรับนายทหารสัญญาบัตรในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรม
อากาศโยธิน และนายทหารพิเศษประจำกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน มี
เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้
หมวกยอดมีพู่ เสื้อชั้นนอกคอปิดสีบานเย็น และมีประคุด

(๑๐) เครื่องแบบเต็มยศเทา เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ เว้นแต่ให้ใช้
กางเกงแถบและรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ถ้าประจำแถวทหารซึ่งแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ให้แต่งเช่นเดียวกับ
เครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีเทา

(๑๑) เครื่องแบบสโมสรคอปิด เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้กางเกง
แถบ และรองเท้าสโมสร

(๑๒) เครื่องแบบสโมสรอกแข็ง ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว

(ข) เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีขาว

(ค) เสื้อกั๊กสีขาวและเชิ้ตอกแข็งสีขาว หรือจะใช้เชิ้ตอกจีบสีขาวแทนเชิ้ตอกแข็ง

สีขาวก็ได้

(ง) กางเกงแถบ

(จ) รองเท้าสโมสร

ในบางโอกาสจะใช้หมวกทรงหม้อตาลสีเทา เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีเทา และเสื้อกั๊กสี
ขาวหรือสีเทาก็ได้

(๑๓) เครื่องแบบสโมสรอกอ่อน เช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสรอกแข็ง เว้นแต่ให้ใช้เชิ้ต
อกอ่อนสีขาว และแพรแถบรัดเอวสีเทาแทนเสื้อกั๊กสีขาวหรือสีเทา และเชิ้ตอกแข็งสีขาว

(ความในข้อ ๗ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความใน (๗) และ (๘) ของข้อ ๗ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

หมวด ๒

ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๘ หมวก มี ๗ แบบ คือ

(๑) หมวกเหล็กสีเทา มีสายรัดคางหนังสีดำ กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร

(๒) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทา มีตราหน้าหมวกโลหะขนาดเล็ก เว้นแต่นักเรียนนายเรือ
อากาศ ให้ใช้ตราหน้าหมวกโลหะ ตามข้อ ๖๓ (๒) (ก)

(๓) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา มีเครื่องประกอบคือ

(ก) กะบัง ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ พื้นกะบังด้านล่างสีเทาหรือสีดำ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตรชั้นนาวาอากาศเอก ที่ขอบโค้งของกะบังด้านบน
ปักด้วยด้ายทองหรือทำด้วยวัสดุเทียมด้ายทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๑ แถว บนพื้นสักหลาดสีดำ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศและจอมพลอากาศ ที่ขอบโค้ง
ของกะบังด้านบนปักด้วยด้ายทองหรือทำด้วยวัสดุเทียมด้ายทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๒ แถวบนพื้นสักหลาดสีดำ

(ข) สายรัดคาง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร

พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวน ใช้หนังหรือวัสดุเทียมหนัง
สีดำ

- นักเรียนนายเรืออากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้แถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง
- (ค) ดุมตริ่งปลายสายรัดคาง ข้างละ ๑ ดุม
พลทหาร ใช้ดุมเกลี้ยงสีเทาขนาดเล็ก
นักเรียนจ่าอากาศ นายทหารประทวน นักเรียนนายเรืออากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้ดุมสีทองขนาดเล็ก
- (ง) ผ้าพันหมวกสีน้ำเงินดำ เป็นลายถัก กว้าง ๔ เซนติเมตร
- (จ) トラหน้าหมวก
พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวน ใช้トラหน้าหมวกโลหะขนาดใหญ่
นักเรียนนายเรืออากาศ ใช้トラหน้าหมวกปักด้วยดุ้นหรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้นตามข้อ ๖๓ (๒) (ข)
นายทหารสัญญาบัตร ใช้トラหน้าหมวกปักด้วยดุ้นหรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้นขนาดใหญ่
- (๔) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว มีเครื่องประกอบเช่นเดียวกับหมวกทรงหม้อตาลสีเทา
- (๕) หมวกหนีบสีเทา มีเครื่องประกอบคือ
- (ก) トラหน้าหมวก ติดที่ด้านซ้ายเหนือขอบหมวก ห่างจากมุมพับด้านหน้า ๔ เซนติเมตร
พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศ นายทหารประทวน และนายทหารสัญญาบัตร ใช้ トラหน้าหมวกโลหะขนาดเล็ก
นักเรียนนายเรืออากาศ ใช้ トラหน้าหมวกโลหะตามข้อ ๖๓ (๒) (ก)
- (ข) แถบติดที่ด้านซ้ายตอนหน้าของหมวก พาดจากบนลงล่างเฉียงไปทางหลัง
นักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวน ใช้แถบทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๔ เซนติเมตร ๑ แถบ และให้ติด トラหน้าหมวกกึ่งกลางแถบ
นักเรียนนายเรืออากาศ ใช้แถบทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๔ เซนติเมตร ๑ แถบ มีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๑ แถบ พาดกลางแถบสีน้ำเงินดำตามยาว และให้ติด トラหน้าหมวกกึ่งกลางแถบ
นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศ และนายนาวาอากาศ ใช้แถบทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๕ เซนติเมตร ๑ แถบ มีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๒ แถบ พาดกลางแถบสีน้ำเงินดำตามยาว เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร และให้ติด トラหน้าหมวกกึ่งกลางแถบ
นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ และจอมพลอากาศ ให้แถบทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๕ เซนติเมตร ๑ แถบ มีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๒ แถบ กับแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร อยู่กึ่งกลางแถบไหมสีเหลือง ๑ แถบ พาดกลางแถบสีน้ำเงินดำตามยาว เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร และให้ติด トラหน้าหมวกกึ่งกลางแถบ
- (ค) ขลิบหมวก ขนาด ๐.๕ เซนติเมตร รอบริมสาบหมวก
นักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวน มีขลิบสีฟ้า
นักเรียนนายเรืออากาศ มีขลิบสีเหลืองและสีฟ้า
นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศ และนายนาวาอากาศ มีขลิบดินเงิน
นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ และจอมพลอากาศ มีขลิบดินทอง

หมวกนี้ให้ใช้กับเครื่องแบบปกติเทาคอพับอินทรีนูนอ่อน และเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบน

(๖) หมวกยอด ตัวหมวกสีเทา ยอดหมวกทรงบัวบาน สูง ๙ เซนติเมตร ด้านล่างมีเกลียวสำหรับติดกับหมวกทำด้วยโลหะสีทอง จานรองยอดหมวกทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปดวงดาว ๙ กลีบ กว้าง ๙ เซนติเมตร ด้านหน้าหมวกมีตราราชวัลลภ กว้าง ๙.๕ เซนติเมตร สูง ๙ เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทอง ด้านข้างหมวกมีดุมสีทองขนาดใหญ่สำหรับเกาะสายรัดคางข้างละ ๑ ดุม ด้านหลังมีดุมสีทองขนาดเล็กสำหรับเกี่ยวปลายสายรัดคาง ๑ ดุม สายรัดคางทำด้วยโลหะสีทองเป็นแบบโซ่ถัก ยอดหมวกมีพู่หรือไม่มีพู่ตามสังกัดและโอกาส ดังนี้

ทหารและนักเรียนนายเรืออากาศในกรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศ มีพู่สีฟ้าสด

ทหารในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศ มีพู่สีบานเย็น

(๗) หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ ทำด้วยสักหลาด ขอบหมวกทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ และมีตราหน้าหมวก

พลทหารและนายทหารประทวน ใช้ตราหน้าหมวกโลหะขนาดใหญ่
นายทหารสัญญาบัตร ใช้ตราหน้าหมวกปักด้วยดุ้นหรือทำด้วยวัสดุเทียมดุ้นขนาดใหญ่

ในโอกาสที่ใช้เครื่องแบบฝึกกองปฏิบัติการพิเศษสีทากิแกมเขียวสลัดดำหรือสลัดเหลือง ให้ใช้ตราหน้าหมวกปักด้วยด้ายหรือไหมสีดำหรือสีน้ำเงินดำ

(ความในข้อ ๘ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความในข้อ ๘ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๙ เสื้อ มี ๑๐ แบบ คือ

(๑) เสื้อคอพับสีเทา ที่คอและแนวสาบอกมีดุม ๕ ดุม แขนยาวรัดข้อมือ ขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ที่อกมีกระเปาะปะข้างละ ๑ กระเปาะ ตอนล่างรูปมน มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง มีปกรูปมน ชายกลางแหลม ขัดดุมข้างละ ๑ ดุม

นักเรียนจ่าอากาศ นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ มีอินทรีนูนอ่อน
นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ นักเรียนนายเรืออากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรีนูนแข็ง หรือจะใช้อินทรีนูนอ่อนปลายมนก็ได้

ดุมทั้งสี่ เว้นแต่ดุมของอินทรีนูนแข็ง ใช้ดุมสีเทาขนาดเล็ก

เมื่อสวมเสื้อนี้ ให้สอดชายเสื้ออยู่ในกางเกง

นักเรียนจ่าอากาศ นายทหารประทวน นักเรียนนายเรืออากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ถ้ามิได้บังคับแถวหรือประจำแถว จะผูกผ้าผูกคอสีน้ำเงินดำเจื่อนกะลาสี สอดชายผ้าผูกคอไว้ภายในเสื้อใต้ดุมเม็ดที่ ๒ ก็ได้

ในบางโอกาส เสื้อแบบนี้จะใช้แขนสั้นเพียงข้อศอกก็ได้ เว้นแต่ในโอกาสที่ผูกผ้าผูกคอ

(๒) เสื้อคอแบนสีเทาอ่อนแบบคอแหลม ที่แนวอกมีดุม ๕ ดุม แขนสั้นเพียงข้อศอก ไม่มีสาบอก ที่อกมีกระเปาะปะข้างละ ๑ กระเปาะ มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง มีปักขัดดุมข้างละ ๑ ดุม มุมกระเปาะล่างและมุมปกกระเปาะตัดมุมพองามกับมีอินทรีนูนอ่อนปลายตัดแหลม

คุมทั้งสิ้น ใช้คุมสี่ขาขนาดเล็ก

เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้ออยู่ในกางเกง

(๓) เสื้อฝักสีเทา คอแบบแบนแหลม ที่คอและแนวอกมีคุม ๖ คุม มีลิ้นปิดคอ ขัดคุมปิดคอได้ แขนยาวทรงกระบอก ที่อกมีกระเป๋ายาวข้างละ ๑ กระเป๋า ตัดคุมตอนล่าง มีปกรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าตัดคุม ขัดคุมข้างละ ๑ คุม คุมทั้งสิ้นใช้คุมสี่ขาขนาดเล็ก ตะเข็บทั้งสิ้นเป็นตะเข็บคู่

เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้ออยู่ในกางเกง

(๔) เสื้อชั้นนอกคอแบบสีเทา แบบคอปาน มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่ตะเข็บกลางเปิดชายเสื้อไว้ถึงแนวเอว ที่แนวอกมีคุมสี่ทองขนาดใหญ่ ๔ คุม ด้านหน้ามีกระเป๋ายาวบนและล่าง ข้างละ ๒ กระเป๋า กระเป๋าบนเป็นกระเป๋ายาว ตอนล่างรูปมนมีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง มีปกรูปมน ชายกลางแหลม กระเป๋าล่างเป็นกระเป๋ายาว มีปกรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน ปกกระเป๋าทิ้งสี่ขัดคุมสี่ทองขนาดเล็กกระเป๋าละ ๑ คุม นักเรียนจำอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจำอากาศ มีอินทรรุ่นอ่อน นายทหารประทวนชั้นพันจำอากาศ นักเรียนนายเรืออากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรรุ่นแข็ง

เสื้อแบบนี้ ให้ใช้เข้ตสีเทาอ่อนแขนยาว ผูกผ้าผูกคอสีน้ำเงินดำเงื่อนกะลาสี ประกอบด้วย ในงานกลางคืนจะใช้ผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหูกะต่ายแทนผ้าผูกคอสีน้ำเงินดำ เงื่อนกะลาสีก็ได้

(๕) เสื้อชั้นนอกกรัดเอวสีเทา มี ๒ แบบ คือ

(ก) เสื้อชั้นนอกกรัดเอวสีเทา คอแบบแบนแหลม ชายเสื้อยาวเสมอเอว มีแถบรัดเอว กว้าง ๕.๔ เซนติเมตร ด้านข้างมีคุมข้างละ ๒ คุม เรียงตามส่วนยาวของแถบ และมีแผ่นผ้าชนิดเดียวกับเสื้อสำหรับขัดคุมเลื่อนเข้าออกได้ ปลายแถบข้างซ้ายยาวเลยส่าบอก ๕ เซนติเมตร ด้านในมีคุมขัด แนวอกมีคุม ๔ คุม ขัดซ่อนอยู่ในส่าบ ที่อกมีกระเป๋ายาวข้างละ ๑ กระเป๋า ตอนล่างรูปมน มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง มีปกรูปมน ชายกลางแหลม ขัดคุม ๑ คุม ซ่อนอยู่ด้านใน แขนยาว ผ่าแขนด้านนอก ปลายแขนต่อกว้าง ๕.๕ เซนติเมตร และมีคุมข้างละ ๒ คุม เรียงตามส่วนยาวของปลายแขนต่อสำหรับรัดปลายแขน คุมทั้งสิ้นใช้คุมสี่ขาขนาดเล็ก

นักเรียนจำอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจำอากาศ มีอินทรรุ่นอ่อน นายทหารประทวนชั้นพันจำอากาศ นักเรียนนายเรืออากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรรุ่นแข็ง

เสื้อแบบนี้ ให้ใช้เข้ตสีเทาอ่อนแขนยาว ผูกผ้าผูกคอสีน้ำเงินดำเงื่อนกะลาสี ประกอบด้วย เว้นแต่นักเรียนนายเรืออากาศ เมื่อแต่งเครื่องแบบสวนสนาม ก. ใช้ผ้าพันคอสีฟ้าอ่อนแทน

(ข) เสื้อชั้นนอกกรัดเอวสีเทาคอปิด แขนยาวรูปทรงกระบอก มีอินทรรุ่นอ่อน ไม่มีกระเป๋ายาว ชายเสื้อสอดไว้ในกางเกง ด้านในมีคุมขัด แนวอกมีคุม ๔ คุม ขัดซ่อนอยู่ในส่าบ ที่อกเสื้อด้านซ้ายและด้านขวามีคุมสี่ทองขนาดเล็กติดเรียงตามทางดิ่งข้างละ ๑ แถว แถวละ ๕ คุม มีเครื่องหมายชั้นการศึกษาเป็นรูปบั้งไหมทองหรือวัตตุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ติดเฉียงที่ปลายแขนเสื้อทั้ง ๒ ข้าง

เสื้อแบบนี้ใช้ประกอบเครื่องแบบสวนสนาม ข. ของนักเรียนนายเรืออากาศ

(๖) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขา มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ แนวอกมีคุมสี่ทองขนาดใหญ่ ๕ คุม ด้านหน้ามีกระเป๋ายาวบนและล่าง ข้างละ ๒ กระเป๋า เป็นกระเป๋ายาว กระเป๋าบนมีปกรูปมน ชายกลางแหลม กระเป๋าล่างไม่มีปก

นักเรียนจำอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจำอากาศ มีอินทรรุ่นอ่อน นายทหารประทวนชั้นพันจำอากาศ นักเรียนนายเรืออากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรรุ่นแข็ง

(๗) เสื่อชั้นนอกเปิดอกสี่ขา มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ คอแบะกว้าง ไม่มีปากกลมมน จนถึงชายพับแหลมใต้ออก ปาดเอวด้านหน้า ระหว่างชายคอกพับกับชายเสื่อมีดุมสี่ทองขนาดใหญ่ ข้างละ ๒ ดุม ตามทางตั้ง และที่ใต้ชายพับแหลมมีดุมสี่ทองขนาดใหญ่ข้างละ ๑ ดุม ดุมคู่นี้มีสายสร้อยสี่ทองร้อยติดกัน เสื่อแบบนี้ใช้อินทรธนูแข็ง และให้ใช้เสื่อและเครื่องประกอบ แล้วแต่กรณี คือ

(ก) เสื่อก๊กสี่ขา หน้าอกเว้ามีปก ชายล่างสุด ด้านหน้าของเสื่อบากเป็นรูปสามเหลี่ยม ระหว่างหน้าอกกับชายเสื่อมีดุมสี่ทองขนาดเล็ก ๓ ดุม

(ข) เชื้อตอกแข็งหรือเชื้อตอกจีบสี่ขาแขนยาว ข้อมือแข็งขัดดุม คอแข็งชั้นเดียวแบบปีกผีเสื้อ ผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหูกระต่าย

(ค) เชื้อตอกอ่อนสี่ขา แขนยาว ข้อมือพับขัดดุม แนวอกมีสาบคอกพับ ผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหูกระต่าย

(ง) แพรแถบรัดเอวสีเทา กึ่งกลางด้านหน้ากว้าง ๑๒ เซนติเมตร ปลายทั้งสองข้างกว้าง ๑๑ เซนติเมตร ยาวเท่าขนาดเอวของผู้ใช้

(ฉ) เสื่อชั้นนอกเปิดอกสี่ขา ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ มีลักษณะและเครื่องประกอบเช่นเดียวกับเสื่อชั้นนอกเปิดอกสี่ขา และจะใช้เสื่อก๊กสี่ขาทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จแทนเสื่อก๊กสี่ขาก็ได้

(๙) เสื่อชั้นนอกคอกปิดสี่ฟ้าสด ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ไม่มีกระเป่า ที่แนวอกมีดุมโลหะสี่ทองขนาดใหญ่ ๗ ดุม ปลอกคอและปลอกข้อมือทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเทาที่ปลอกข้อมือด้านนอกเหนือขอบบนต่อด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเทาเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว มุมบนทั้ง ๒ ด้าน มีแถบไหมทองเป็นขอบ ภายในรูปสามเหลี่ยมมีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภปร. ภายใต้พระมหามงกุฎปักด้วยด้ายเงิน และใช้อินทรธนูแข็ง

นักเรียนนายเรืออากาศ ที่ปลอกคอกมีลายกระหนกดินทองเป็นกรอบโดยรอบ กึ่งกลางภายในกรอบมีแถบไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๑ แถบ ที่ปลอกข้อมือขอบบนมีแถบไหมทองโดยรอบ ๑ แถบ กึ่งกลางใต้แถบด้านนอกปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ กว้าง ๓ เซนติเมตร ๑ ลาย

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศ และนายนาวาอากาศ ที่ปลอกคอกมีลายกระหนกดินทองเป็นกรอบโดยรอบ ภายในกรอบปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ เว้นระยะห่างจากลายกระหนกข้างละ ๐.๕ เซนติเมตร ที่ปลอกข้อมือขอบบนมีแถบไหมทองโดยรอบ ๒ แถบ กว้างแถบละ ๑.๒ เซนติเมตร กึ่งกลางใต้แถบด้านนอกปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ กว้าง ๓ เซนติเมตร ๑ ลาย

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ และจอมพลอากาศ ที่ปลอกคอกมีลายกระหนกดินทองเป็นกรอบโดยรอบ ภายในกรอบปักเต็มด้วยดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ ที่ปลอกข้อมือขอบบนมีแถบไหมทองโดยรอบ ๑ แถบ กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร กึ่งกลางใต้แถบด้านนอกปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ กว้าง ๓ เซนติเมตร ๒ ลาย

(๑๐) เสื่อชั้นนอกคอกปิดสี่บานเย็น ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ไม่มีกระเป่า ที่แนวอกมีกระดุมโลหะสี่ทองขนาดใหญ่ ๗ ดุม ที่ชายเสื่อด้านหลังตรงตะเข็บกลางเปิดชายเสื่อไว้ถึงแนวเอว ข้างรอยเปิดทั้งสองด้านมีแผ่นสักหลาดหรือเสิร์จสีเทารูปคมมีด กว้าง ๕ เซนติเมตร สูง ๑๕ เซนติเมตร พับเข้าหากัน ปลอกคอและปลอกข้อมือทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเทา ที่ปลอกข้อมือด้านนอกเหนือขอบบนต่อด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเทาเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว มุมบนทั้ง ๒ ด้าน มีแถบสีเหลืองเป็นขอบ ภายในรูปสามเหลี่ยมมีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภปร ภายใต้พระมหามงกุฎ ปักด้วยด้ายเงิน

นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรธนูแข็ง พลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ใช้อินทรธนูอ่อน

พลทหาร ที่ปลอกคอกมีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร เป็นกรอบโดยรอบ มีปลอกข้อมือขอบบนมีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร โดยรอบ ๑ แถบ แถบสีเหลืองซึ่งเป็นขอบของ มุมบนทั้ง ๒ ด้าน ของรูปสามเหลี่ยมทำด้วยไหมสีเหลือง

นายทหารประทวน ที่ปลอกคอกมีลายกระหนกดินทองเป็นกรอบโดยรอบ ที่ปลอก ข้อมือขอบบนมีแถบไหมทองโดยรอบ ๑ แถบ แถบสีเหลืองซึ่งเป็นขอบของมุมบนทั้ง ๒ ด้านของรูปสามเหลี่ยม ทำด้วยไหมทอง

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศ และนายนาวาอากาศ ที่ปลอกคอกมีลาย กระหนกดินทองเป็นกรอบโดยรอบ ภายในกรอบปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ เว้นระยะห่างจากลาย กระหนก ข้างละ ๐.๕ เซนติเมตร ที่ชายเสื้อด้านหลังบนแผ่นรูปคมมีดปักดินทองเป็นรูปใบพริก กว้าง ๒ เซนติเมตร ยาวตามขวางของรูปคมมีด ๔ เซนติเมตร ๓ ใบ เว้นระยะห่างเท่า ๆ กัน ที่ปลอกข้อมือขอบบนมี แถบไหมทองโดยรอบ ๒ แถบ กว้างแถบละ ๑.๒ เซนติเมตร กึ่งกลางใต้แถบบนนอกปักดินทองเป็นลายช่อ ชัยพฤกษ์ กว้าง ๓ เซนติเมตร ๑ ลาย แถบสีเหลืองซึ่งเป็นขอบของมุมบนทั้ง ๒ ด้าน ของรูปสามเหลี่ยมทำด้วย ไหมทอง

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ และจอมพลอากาศ ที่ปลอกคอกมีลาย กระหนกดินทองเป็นกรอบโดยรอบ ภายในกรอบปักเต็มด้วยดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ ที่ชายขอบเสื้อ ด้านหลังบนแผ่นรูปคมมีดปักดินทองเป็นรูปใบพริก กว้าง ๒ เซนติเมตร ยาวตามขวางของรูปคมมีด ๔ เซนติเมตร ๓ ใบ เว้นระยะห่างเท่า ๆ กัน ที่ปลอกข้อมือขอบบนมีแถบไหมทองโดยรอบ ๑ แถบ กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร กึ่งกลางใต้แถบบนนอกปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ กว้าง ๓ เซนติเมตร ๒ ลาย แถบสีเหลือง ซึ่งเป็นขอบของมุมบนทั้ง ๒ ด้าน ของรูปสามเหลี่ยมทำด้วยไหมทอง

(ความในข้อ ๙ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความในข้อ ๙ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๑๐ ผ้าพันคอสีฟ้าอ่อน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒๕ เซนติเมตร ยาว ๔๐ เซนติเมตร และมีแถบกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามขนาดคอคอยู่ปลายทางกว้างด้านบนของผ้าพันคอ

ข้อ ๑๑ กางเกง มี ๔ แบบ คือ

(๑) กางเกงชายาวสีเทา ไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาตุ่ม กว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒๖ เซนติเมตร ที่ขอบเอวมีห่วงทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ข้างหน้า ๒ ห่วง ทางข้าง ๒ ห่วง และข้างหลัง ๓ ห่วง สำหรับสอดเข็มขัด ที่แนบตะเข็บกางเกงด้านข้างมี กระเป๋าคาดข้างละ ๑ กระเป๋า ที่ด้านหลังกระเป๋าคาดข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีปก กึ่งกลางปากกระเป๋าคาดคุมสี่ เทาขนาดเล็ก

(๒) กางเกงชายาวสีขาว มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงชายาวสีเทา

(๓) กางเกงแถบ ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเทา มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงชายาว สีเทา เว้นแต่ที่แนวตะเข็บขากางเกงด้านนอกมีแถบไหมสีเหลือง ดังนี้

พลทหาร และนายทหารประทวนในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน มีแถบขนาดใหญ่ กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๑ แถบ บนพื้นแถบสักหลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๒.๔ เซนติเมตร

นักเรียนนายเรืออากาศ มีแถบขนาดใหญ่ กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๒ แถบ ระยะห่างระหว่างแถบ ๐.๖ เซนติเมตร บนพื้นแถบสักหลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๔.๒ เซนติเมตร

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศและนายนาวิกอากาศ เช่นเดียวกับ
นักเรียนนายเรืออากาศ

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศและจอมพลอากาศ มีแถบขนาดใหญ่
กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๒ แถบ และมีแถบขนาดเล็ก กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร ๑ แถบ อยู่กึ่งกลางแถบขนาดใหญ่
ระยะห่างระหว่างแถบ ๐.๖ เซนติเมตร บนพื้นแถบสักหลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๕.๔ เซนติเมตร

(๔) กางเกงฝักขายาวสีเทา มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีเทา เว้นแต่กระเป๋าด้านหน้าเป็นกระเป๋ापะ ปากกระเป๋าด้านข้าง ช้างละ ๑ กระเป๋า ด้านหลังมีกระเป๋ापะข้างละ ๑ กระเป๋า ด้านล่างของกระเป๋าเป็นรูปแหลม มีปกรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขัดดุมสีเทาขนาดเล็กข้างละ ๑ ดุม ตะเข็บทั้งสิ้นเป็นตะเข็บคู่

(ความใน (๑) ของข้อ ๑๑ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

(ความใน (๓) ของข้อ ๑๑ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๑๒ เข็มขัดและประคต มี ๖ แบบ คือ

(๑) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ กว้าง ๒.๘ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน กว้าง ๓ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีรูปดาว ๕ กลีบ เหนือปีกนก ๒ ปีก วางทับอยู่บนวงช้อยพยักข์ ๒ ข้าง ข้างละ ๗ ใบ ดุนนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายสายหุ้มด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

(๒) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีเทา กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร มีตาไก่ หัวเข็มขัดทั้ง ๒ ข้าง ทำด้วยโลหะสีทองขัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางตั้ง มีห่วงเกี่ยวต่อกันตรงกลาง

(๓) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีขาว มีลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีเทา

(๔) เข็มขัดหนังสีขาว มีลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีเทา เว้นแต่เข็มขัดเครื่องแบบสวนสนามของนักเรียนนายเรืออากาศ ทำด้วยหนังสีขาว กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมน กว้าง ๖ เซนติเมตร ยาว ๘ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยง มีรูปดาว ๕ กลีบ เหนือปีกนก ๒ ปีก วางทับอยู่บนวงช้อยพยักข์ ๒ ข้าง ข้างละ ๗ ใบ ดุนนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด

สำหรับนักเรียนนายเรืออากาศที่ทำหน้าที่บังคับแถวหรือเชิญธง มีช่องกระเป๋าหนังสีขาว ปลายพู่ไหมสีฟ้า ๑ พู่ สีเหลือง ๑ พู่ ขนาดยาว ๒๕ เซนติเมตร และสายสะพายหนังสีขาวสะพายจากไหล่ขวาไปเอวซ้าย ขนาดกว้าง ๕ เซนติเมตร ประกอบกับเข็มขัดที่กึ่งกลางสายสะพายด้านหน้าประดับเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาว ๘ เซนติเมตร มีลายดุนนูนเป็นรูปปีกนก ๒ ปีก วางทับอยู่บนวงช้อยพยักข์ ๒ ข้าง ข้างละ ๗ ใบ ระหว่างหัวปีกเป็นรูปธงไตรรงค์ เฝียอยู่ในอาร์มขนาด ๐.๕ เซนติเมตร เหนืออาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี ใต้อาร์มมีดาว ๕ กลีบ ขนาด ๐.๕ เซนติเมตร

(๕) เข็มขัดสำหรับเครื่องแบบรักษาพระองค์ ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีเทา กว้าง ๔.๕ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมนโค้งเข้าด้านใน กว้าง ๔.๕ เซนติเมตร ยาว ๖ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยง มีรูปดาว ๕ กลีบ เหนือปีกนก ๒ ปีก วางทับอยู่บนวงช้อยพยักข์ ๒ ข้าง ข้างละ ๗ ใบ ดุนนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ปลายทั้ง ๒ ข้าง มีห่วงโลหะสีทองสำหรับเกาะกับหัวเข็มขัด

สำหรับนักเรียนนายเรืออากาศ มีแถบไหมทอง ๓ แถบ แถบริมทั้ง ๒ ข้าง กว้าง แถบละ ๐.๖ เซนติเมตร แถบกลางกว้าง ๑.๒ เซนติเมตร

เข็มขัดแบบนี้ ใช้คาดทับเสื้อชั้นนอกของเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์และเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์

(๖) ประคด ทำด้วยไหมริ้วทองสลัฟฟ้า ขนาดกว้าง ๕.๕ เซนติเมตร ยาวไม่น้อยกว่า ๑๑๕ เซนติเมตร มีริ้วทอง ๓ ริ้ว ริ้วริมทั้ง ๒ ข้าง กว้างริ้วละ ๑ เซนติเมตร ริ้วกลางกว้าง ๑.๕ เซนติเมตร ที่หัวด้านหน้ามีหมอนหุ้มด้วยไหมริ้วทองสลัฟฟ้า เช่นเดียวกับประคด และมีชายไหมริ้วทองสลัฟฟ้าประกอบกับหมอนทั้ง ๒ ข้าง ปลายสายทั้งสองต่อเข้ากับตุ้มประกอบด้วยไหมสีทองสลัฟฟ้า ทำเป็นพู่ห้อยอยู่ใต้ประคด ประคดนี้ ใช้คาดทับเสื้อชั้นนอกของเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์

(ความใน (๑) (๒) (๓) (๔) ของข้อ ๑๒ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความในข้อ ๑๒ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๑๒ ทวิ คันซีพ มีดังนี้

(๑) พลทหาร และนายทหารประทวน ใช้คันซีพทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีเทา เป็นรูปสี่เหลี่ยม กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ด้านบนยาว ๑๕ เซนติเมตร ด้านล่างยาว ๑๖ เซนติเมตร มีฝาปิด ที่ผาด้านนอกติดแถบไหมทองโดยรอบ กว้าง ๑.๖ เซนติเมตร ตรงกลางมีตราราชวัลลภทำด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๗ เซนติเมตร ยาว ๑๑.๕ เซนติเมตร ด้านข้างมีใบพริกทำด้วยโลหะสีทอง ยาว ๕.๕ เซนติเมตร สายสะพายทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีเทา กว้าง ๔.๕ เซนติเมตร ยาวประมาณ ๑ เมตร มีขอทำด้วยโลหะสีทองอยู่ที่ปลายทั้ง ๒ ข้าง

(๒) นักเรียนนายเรืออากาศ ใช้คันซีพเช่นเดียวกับพลทหาร และนายทหารประทวน เว้นแต่สายสะพายคันซีพด้านนอกมีแถบไหมทอง ๓ แถบ แถบริมทั้ง ๒ ข้าง กว้างแถบละ ๐.๖ เซนติเมตร แถบกลางกว้าง ๑.๒ เซนติเมตร

(๓) นายทหารสัญญาบัตร ใช้คันซีพเช่นเดียวกับพลทหาร และนายทหารประทวน เว้นแต่สายสะพายคันซีพปักดินทอง ลายสลัฟในตัว

(ความในข้อ ๑๒ ทวิ เพิ่มเติมตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๑๓ รองเท้า มี ๔ แบบ คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก หรือยึดข้าง

(ความใน (๑) ของข้อ ๑๓ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๓๔)

(๒) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง

(๓) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ ชนิดผูกเชือกหรือไม่ผูกเชือก

(๔) รองเท้าสโมสรหนังสีดำมันพื้นบาง ชนิดผูกเชือก

รองเท้าทุกแบบ ต้องมีส้น และไม่มีลวดลาย

ข้อ ๑๔ ถูงเท้า เมื่อใช้รองเท้าหุ้มส้นหรือรองเท้าสโมสร ให้ใช้สีดำ

ข้อ ๑๕ กระบี่ มี ๒ แบบ คือ

(๑) กระบี่นักเรียนนายเรืออากาศ ยาว ๔๐ เซนติเมตร ปลายด้ามเป็นรูปหัวช้าง มีกะบังทำด้วยโลหะสีทอง ฝักหุ้มด้วยหนังสีน้ำเงินดำ ตอนต้นและตอนปลายของฝักหุ้มด้วยโลหะสีทอง ตอนต้นของฝักมีห่วง ๒ ห่วง ทำด้วยโลหะสีทอง มีสายกระบี่ ๒ สาย กว้างสายละ ๑.๕ เซนติเมตร ทำด้วยหนังสีน้ำเงินดำ ใช้เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศขาว เครื่องแบบเต็มยศเทา เครื่องแบบสโมสรคอปิด และเครื่องแบบสโมสรคอแบะ

(๒) กระจับปี่นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศและนายทหารสัญญาบัตร ยาว ๘๕ เซนติเมตร ปลายด้ามเป็นรูปหัวช้าง มีกะบังกับโกร่งทำด้วยโลหะสีทอง ที่โกร่งด้านนอกมีรูปตราแผ่นดินในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศมีพู่ไหมสีเหลือง สำหรับนายทหารสัญญาบัตรมีพู่ไหมทอง ฝักหุ้มด้วยหนังสีน้ำเงินดำ ตอนต้น ตอนกลาง และตอนปลายของฝักหุ้มด้วยโลหะสีทอง ตอนต้นของฝักมีห่วง ๑ ห่วง ตอนกลางของฝักมีห่วง ๑ ห่วง ทำด้วยโลหะสีทอง สายกระจับปี่นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำเงินดำ ๒ สาย กว้างสายละ ๑.๕ เซนติเมตร สายกระจับปี่นายทหารสัญญาบัตรทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีเทา ๒ สาย กว้างสายละ ๑.๕ เซนติเมตร ด้านนอกคาดกลางตามยาวด้วยแถบไหมทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เครื่องแบบเต็มยศขาว เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ หรือเครื่องแบบเต็มยศเทา มีสายกระจับปี่ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีเทา ๒ สาย กว้างสายละ ๑.๕ เซนติเมตร ด้านนอกคาดกลางตามยาวด้วยแถบไหมทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

(ความใน (๒) ของข้อ ๑๕ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๒๐ พ.ศ.๒๕๕๖

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔)

(ความในวรรคสองของ (๒) ของข้อ ๑๕ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความใน (๒) ของข้อ ๑๕ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

หมวด ๓

อินทรรณูและเครื่องหมายยศ

ข้อ ๑๖ อินทรรณู มี ๒ แบบ คือ

(๑) อินทรรณูอ่อน ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมรียาวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ปลายมน เว้นแต่เสื้อคอแบะสี่เหลี่ยมใช้อินทรรณูอ่อนปลายตัดแหลม

สำหรับเครื่องแบบปกติเทาคอพับ และเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะ ให้เย็บติดกับเสื้อเป็นรูปสี่เหลี่ยมมีเส้นทแยงมุม ระยะห่างจากด้านไหล่ไปทางคอ ๔ เซนติเมตร ตอนปลายขัดมุมขนาดเล็กสี่เหลี่ยมกับดุมเสื้อ

สำหรับเครื่องแบบชนิดอื่นของนักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ใช้ดุมสีทองขนาดเล็ก

(๒) อินทรรณูแข็ง ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมรียาวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ด้านไหล่กว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๔ เซนติเมตร ปลายมน ตอนปลายติดดุมสีทองขนาดเล็ก และมีเครื่องประกอบดังนี้

นักเรียนนายเรืออากาศ มีแถบไหมทองหรือวัสดุเทียมไหมทอง กว้าง ๐.๘ เซนติเมตร พาดกึ่งกลางตามส่วนยาวของอินทรรณู

นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ มีดาว ๕ กลีบ ๑ ดาว ทำด้วยโลหะสีทอง เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ให้กลีบหนึ่งอยู่ทางด้านคอ

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศ และนายนาวาอากาศ มีดาว ๕ กลีบ ๑ ดาว ปักด้วยดินทองหรือทำด้วยวัสดุเทียมดินทอง เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๓ เซนติเมตร ให้กลีบหนึ่งอยู่ทางด้านคอ

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ และจอมพลอากาศ มีดันทองหรือวัตถุเทียมดันทอง ปักหรือทำเป็นลายถักเต็มแผ่นอินทรีขนยาว ๑๓ เซนติเมตร

(ความในข้อ ๑๖ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

ข้อ ๑๗ เครื่องหมายยศ มีดังนี้

(๑) นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ใช้บังรูปหางนกแซงแซว ทำด้วยแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร ปลายบังทั้ง ๒ ข้าง ห่างกัน ๘ เซนติเมตร มุมบังแหลมเล็ก เหนือบังมีดาว ๕ กลีบ ๑ ดาว ทำด้วยไหมสีเหลือง เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ตรึงบนพื้นสักหลาดหรือเสิร์ทสีน้ำเงินดำ เหลือชายไว้ เป็นขอบ ๐.๓ เซนติเมตร ประดับที่แขนเสื้อข้างซ้ายด้านนอก กึ่งกลางระหว่างไหล่กับข้อศอก ให้มุมแหลม อยู่ทางล่าง มีจำนวนบังตามชั้นยศ คือ

จ่าอากาศตรี ๑ บัง

จ่าอากาศโท ๒ บัง

จ่าอากาศเอก ๓ บัง

ในกรณีมีบังมากกว่า ๑ บัง เว้นระยะระหว่างบัง ๐.๔ เซนติเมตร

(๒) นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ ใช้บังรูปหางนกแซงแซว ทำด้วยโลหะ สีทอง กว้าง ๐.๓ เซนติเมตร ปลายบังทั้ง ๒ ข้าง ห่างกัน ๓ เซนติเมตร ประดับบนอินทรีขนทั้ง ๒ ข้าง ให้มุมแหลมของบังอยู่ทางด้านคอ ห่างจากดาว ๐.๓ เซนติเมตร ปลายขาบังห่างจากริมอินทรีขนทางด้านไหล่ ๐.๕ เซนติเมตร แต่ละข้างมีจำนวนบังตามชั้นยศ คือ

พันจ่าอากาศตรี ๑ บัง

พันจ่าอากาศโท ๒ บัง

พันจ่าอากาศเอก ๓ บัง

ในกรณีมีบังมากกว่า ๑ บัง ให้ติดเรียงกันไปทางด้านคอตามส่วนยาวของอินทรีขน เว้นระยะระหว่างบัง ๐.๒ เซนติเมตร

(๓) นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศและนายนาวาอากาศ ใช้แถบไหมทอง หรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร เรียกว่า แถบใหญ่ และกว้าง ๐.๖ เซนติเมตร เรียกว่า แถบเล็ก ประดับบนอินทรีขนทั้งตามส่วนกว้างทั้ง ๒ ข้าง ชิดดาวและห่างจากริมอินทรีขนทางด้านไหล่ ๐.๕ เซนติเมตร แต่ละข้างมีจำนวนแถบตามชั้นยศ คือ

เรืออากาศตรี แถบใหญ่ ๑ แถบ

เรืออากาศโท แถบใหญ่ ๑ แถบ กับแถบเล็ก ๑ แถบ ให้แถบเล็กอยู่ทางด้านไหล่

เรืออากาศเอก แถบใหญ่ ๒ แถบ

นาวาอากาศตรี แถบใหญ่ ๒ แถบ กับแถบเล็ก ๑ แถบ แทรกอยู่ระหว่างกลาง

นาวาอากาศโท แถบใหญ่ ๓ แถบ

นาวาอากาศเอก แถบใหญ่ ๔ แถบ

ในกรณีมีแถบมากกว่า ๑ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร

(ความใน (๓) ของข้อ ๑๗ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๓๔)

(๔) นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ ใช้ดาว ๕ กลีบ ทำด้วยโลหะสีเงิน เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ประดับบนอินทรีขนทั้ง ๒ ข้าง ห่างจากริมอินทรีขนด้านไหล่ ๐.๕ เซนติเมตร แต่ละข้างมีจำนวนดาวตามชั้นยศ คือ

พลอากาศจัตวา ๑ ดาว อยู่กึ่งกลางส่วนกว้างของอินทรีขน

พลอากาศตรี ๒ ดาว เรียงตามส่วนกว้างของอินทรีขน

พลอากาศโท ๓ ดาว เรียงเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า ให้ด้านฐาน
อยู่ทางด้านไหล่

พลอากาศเอก ๔ ดาว เรียงเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ให้มุมแหลม
วางตามส่วนยาวของอินทรธนู

ในการประดับดาว ให้กลับหนึ่งของดาวอยู่ทางด้านคอ

(๕) จอมพลอากาศ ใช้ดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๙ เซนติเมตร ๕ ดาว
เรียงเป็นรูปวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๓.๕ เซนติเมตร ภายในวงกลมมีคทาที่กระบี่ไขว้ มีข้อชัยพฤกษ์ ๒ ข้าง
ข้างละ ๗ ใบ โอบด้ามคทาและปลายกระบี่ ทำด้วยโลหะสีเงิน ประดับบนอินทรธนูแข็งทั้ง ๒ ข้าง ห่างจาก
ริมอินทรธนูทางด้านไหล่ ๐.๕ เซนติเมตร ให้กลับหนึ่งของดาว ปลายคทา และด้ามกระบี่อยู่ทางด้านคอ

ข้อ ๑๘ เฉพาะนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร เมื่อแต่ง
เครื่องแบบปกติเทาคอพับที่ใช้อินทรธนูอ่อนหรือเครื่องแบบปกติเทาคออ่อนคอแบะ ให้ใช้เครื่องหมายยศประดับที่
ปกคอเสื้อแทนเครื่องหมายสังกัด ดังนี้

(๑) นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ ใช้บั้งรูปหางนกแซงแซว ทำด้วยโลหะสีเงิน
กว้าง ๐.๔ เซนติเมตร ปลายบั้งทั้ง ๒ ข้าง ห่างกัน ๒.๔ เซนติเมตร มุมบั้งแหลมเล็ก ประดับที่มุมปกคอพับของ
เสื้อปกติเทาคอพับ หรือที่มุมปกคอแบะตอนบนของเสื้อปกติเทาคออ่อนคอแบะ ทั้ง ๒ ข้าง ให้มุมแหลมของบั้งอยู่
ทางด้านบน แต่ละข้างมีจำนวนบั้งตามชั้นยศ คือ

พันจ่าอากาศตรี ๑ บั้ง

พันจ่าอากาศโท ๒ บั้ง

พันจ่าอากาศเอก ๓ บั้ง

ในกรณีที่มีบั้งมากกว่า ๑ บั้ง ให้ติดเรียงซ้อนกัน เว้นระยะระหว่างบั้ง ๐.๑๕
เซนติเมตร ปลายบั้งทั้ง ๒ ข้าง มีโลหะสีเงิน กว้าง ๐.๑ เซนติเมตร เชื่อมติดกัน

(๒) นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศ และนายนาวาอากาศ ใช้ขีดทำด้วยโลหะ
สีเงิน มีลักษณะโค้งเล็กน้อยลบเหลี่ยมทั้ง ๔ ด้าน

สำหรับชั้นนายเรืออากาศ กว้าง ๐.๙ เซนติเมตร ยาว ๒.๒ เซนติเมตร เรียกว่าขีด
ใหญ่ และกว้าง ๐.๔๕ เซนติเมตร ยาว ๒.๒ เซนติเมตร เรียกว่าขีดเล็ก

สำหรับชั้นนายนาวาอากาศ กว้าง ๐.๘ เซนติเมตร ยาว ๒ เซนติเมตร เรียกว่าขีด
ใหญ่ และกว้าง ๐.๔ เซนติเมตร ยาว ๒ เซนติเมตร เรียกว่าขีดเล็ก

ประดับตามทางดิ่งที่มุมปกคอพับของเสื้อปกติเทาคอพับ หรือที่มุมปกคอแบะ
ตอนบนของเสื้อปกติเทาคออ่อนคอแบะทั้ง ๒ ข้าง แต่ละข้างมีจำนวนขีดตามชั้นยศ คือ

เรืออากาศตรี ขีดใหญ่ ๑ ขีด

เรืออากาศโท ขีดใหญ่ ๑ ขีด กับขีดเล็ก ๑ ขีด ให้ขีดเล็กอยู่ทางด้านหลัง

เรืออากาศเอก ขีดใหญ่ ๒ ขีด

นาวาอากาศตรี ขีดใหญ่ ๒ ขีด กับขีดเล็ก ๑ ขีด แทรกอยู่ระหว่างกลาง

นาวาอากาศโท ขีดใหญ่ ๓ ขีด

นาวาอากาศเอก ขีดใหญ่ ๔ ขีด

ในกรณีมีขีดมากกว่า ๑ ขีด ให้ติดขนานกันตามส่วนยาว เว้นระยะระหว่างขีด
๐.๕ เซนติเมตร สำหรับชั้นนายเรืออากาศ และ ๐.๓ เซนติเมตร สำหรับชั้นนายนาวาอากาศ ปลายขีดทั้ง ๒
ข้าง มีโลหะสีเงิน กว้าง ๐.๑ เซนติเมตร เชื่อมติดกัน

(๓) นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ ใช้ดาว ๕ กลีบ ทำด้วยโลหะสีเงิน เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ประดับตามทางนอนที่มุมปกคอพับของเสื้อปกติเทาคอพับหรือที่มุมปกคอแบะตอนบนของเสื้อปกติเทาคอพับหรือที่มุมปกคอแบะทั้ง ๒ ข้าง แต่ละข้างมีจำนวนดาวตามชั้นยศ คือ

- พลอากาศจัตวา ๑ ดาว
- พลอากาศตรี ๒ ดาว
- พลอากาศโท ๓ ดาว
- พลอากาศเอก ๔ ดาว

ในกรณีมีดาวมากกว่า ๑ ดาว ให้ติดเรียงกัน และให้กลีบหนึ่งของดาวอยู่ทางด้านบน

(๔) จอมพลอากาศ ใช้ดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๙ เซนติเมตร ๕ ดาว เรียงเป็นรูปวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๕ เซนติเมตร ภายในวงกลมมีคทาที่กระบี่ไขว้ทำด้วยโลหะสีเงิน ประดับที่มุมปกคอพับของเสื้อปกติเทาคอพับหรือที่มุมปกคอแบะตอนบนของเสื้อปกติเทาคอพับหรือที่มุมปกคอแบะทั้ง ๒ ข้าง ให้กลีบหนึ่งของดาว ปลายคทา และด้ามกระบี่ อยู่ทางด้านบน

เมื่อแต่งเครื่องแบบฝึก เครื่องแบบสนาม และเครื่องแบบตรวจราชการสนาม ให้ปักเครื่องหมายดังกล่าวด้วยด้ายหรือไหมสีดำหรือสีน้ำเงินดำ ที่มุมปกคอแบะตอนบนของเสื้อทั้ง ๒ ข้าง

(ความใน (๓) ของข้อ ๑๘ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๒๑ พ.ศ.๒๕๕๙

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๖๘)

(ความในข้อ ๑๘ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๖๘)

หมวด ๔

เครื่องหมายสังกัด

ข้อ ๑๙ เครื่องหมายสังกัด ติดที่คอเสื้อทั้ง ๒ ข้าง ดังนี้

(๑) เสื้อคอพับ ติดที่มุมปกคอพับ เว้นแต่นักเรียนจ่าอากาศ นายทหารประทวน ชั้นพันจ่าอากาศ นักเรียนนายเรืออากาศ และนายทหารสัญญาบัตร เมื่อใช้เสื้อคอพับที่มีอินทราอนุ่อไม่ต้องติดเครื่องหมายสังกัด

(๒) เสื้อฝึก ติดที่มุมปกคอแบะตอนบน เว้นแต่นักเรียนจ่าอากาศ นายทหารประทวน ชั้นพันจ่าอากาศ นักเรียนนายเรืออากาศ และนายทหารสัญญาบัตรไม่ต้องติดเครื่องหมายสังกัด

(ความใน (๑) และ (๒) ของข้อ ๑๙ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔)

(๓) เสื้อชั้นนอกคอแบะ ติดที่มุมปกคอแบะตอนบน

(๔) เสื้อชั้นนอกคอปิด ติดที่คอตอนหน้า

(๕) เสื้อชั้นนอกเปิดอก ติดที่คอแบะตอนบน

ข้อ ๒๐ เครื่องหมายสังกัด ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปวงซ้อยพฤษ ๒ ข้าง ข้างละ ๙ ใบ รูปวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๕ เซนติเมตร ภายในวงซ้อยพฤษมีเครื่องหมาย ดังนี้

กองบัญชาการกองทัพอากาศ รูปอนุโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

กรมควบคุมการปฏิบัติทางอากาศ รูปดาว ๕ กลีบ ในวงกลมเหนือปีกนก ๒ ปีก

กองบิน รูปดาว ๕ กลีบ เหนือปีกนก ๒ ปีก ใต้ปีกนกมีเลขหมายกองบิน

กรมอากาศโยธิน รูปร่มชูชีพเหนือปืนเล็กยาวกับปืนใหญ่ไขว้

กองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รูปปืนเล็กไขว้ ประกอบกับดับกระสุน ข้างใต้มีเลขหมาย

กองพัน

กองพันทหารอากาศโยธิน ๒ และ ๓ รูปลู่ปืนใหญ่ มีเปลวไฟเหนือปืนใหญ่ไขว้
ข้างใต้มีเลขหมายกองพัน
สำนักงานผู้บังคับบัญชาทหารอากาศดอนเมือง รูปอุณาโลมเปล่งรัศมีเหนือปีกนก ๒ ปีก
กองพันทหารสารวัตรทหารอากาศ ๑ และ ๒ สำนักงานผู้บังคับบัญชาทหารอากาศดอนเมือง
รูปปืนพกไขว้ทับปีกนก ๒ ปีก ข้างใต้มีอักษร “พัน” และเลขหมายกองพัน
กองร้อยทหารสารวัตรประจำกองบิน รูปปืนพกไขว้ทับปีกนก ๒ ปีก ข้างใต้มีเลขหมาย
กองบิน
กองร้อยทหารสารวัตรประจำโรงเรียนการบิน รูปปืนพกไขว้ทับปีกนก ๒ ปีก ข้างใต้มี
อักษร รร.กบ.

กองดุริยางค์ทหารอากาศ รูปพิณ
กรมพลธิการทหารอากาศ รูปหมวกเหล็ก กระบี่ และปืนเล็กยาวไขว้
กรมช่างโยธาทหารอากาศ รูปไม้ฉาก ขวาน และพลั่วไขว้
กรมขนส่งทหารอากาศ รูปวงล้อกับปีก
กรมช่างอากาศ รูปเฟืองและเครื่องบิน
กรมสื่อสารทหารอากาศ รูปสายฟ้าแลบไขว้
กรมสรรพาวุธทหารอากาศ รูปลูกระเบิดอยู่ใต้เปลวเพลิง
กรมแพทย์ทหารอากาศ รูปพญานาคคู่พันคอบเพลิง
กรมการลาดตระเวนทางอากาศ รูปเครื่องบินกับเส้นกรวยแสงรูปสามเหลี่ยมซ้อนกัน

ธงรูปใต้ท้องเครื่องบิน

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ รูปคอบเพลิงไขว้
สถาบันวิชาการทหารอากาศชั้นสูง รูปคอบเพลิงไขว้ มีดาว ๕ กลีบ อยู่ตรงกึ่งกลาง
โรงเรียนการบิน รูปคอบเพลิงและปีกนก ๒ ปีก
กรมการบินพลเรือน รูปเครื่องบิน
กรมสวัสดิการทหารอากาศ รูปดาว ๕ กลีบ เหนือดอกบัวบาน
ศูนย์วิทยาศาสตร์และพัฒนาระบบอาวุธกองทัพอากาศ รูปสามเหลี่ยมและอิเล็กทรอนิกส์
สามารถตัดกันวงรอบโปรตรอน ทับปีกนก ๒ ปีก

(ความในข้อ ๒๐ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔)

ข้อ ๒๑ ทหารประจำการสังกัดส่วนราชการส่วนกลางของกระทรวงกลาโหม ใช้เครื่องหมาย
สังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ เว้นแต่ทหารประจำการสังกัดกรมราชองครักษ์ ใช้เครื่องหมายสังกัด
รูปครุฑทำด้วยโลหะสีทอง

ข้อ ๒๒ นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ และจอมพลอากาศ ใช้เครื่องหมายสังกัด
กองบัญชาการกองทัพอากาศ

ข้อ ๒๓ นายทหารพิเศษ และนายทหารนอกกอง ใช้เครื่องหมายสังกัดกองบัญชาการ
กองทัพอากาศ

ข้อ ๒๔ ทหารนอกประจำการ ใช้เครื่องหมายสังกัดซึ่งประจำอยู่ก่อนออกจากประจำการ
ครั้งสุดท้าย ติดที่คอเสื้อข้างขวา และใช้เครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปวงช่อชัยพฤกษ์ ๒ ข้าง ข้างละ
๙ ใบ รูปวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๕ เซนติเมตร ภายในวงช่อชัยพฤกษ์มีรูปปีกนก ๒ ปีก ติดที่คอเสื้อข้างซ้าย

หมวด ๕
เครื่องหมายพิเศษ

ข้อ ๒๕ นายทหารซึ่งดำรงตำแหน่งเสนาธิการ ฝ่ายเสนาธิการ หรือตำแหน่งที่กำหนดว่าเป็นตำแหน่งฝ่ายเสนาธิการ ใช้สายยงยศเป็นสายถัก ๑ เส้น ประกอบตุ้มโลหะสีทอง ๑ ตุ่ม สายเกลี้ยง ๒ เส้น ปลายสายรวมติดใต้อินทธรณูข้างขวา สายถักคล้องใต้แขนขวาผ่านหน้าอก สายเกลี้ยงทำเป็นบ่วงคล้องใต้แขนขวา ๑ เส้น ส่วนอีก ๑ เส้น ทำเป็นบ่วงผ่านหน้าอกมารวมกับปลายสายถักคล้องที่ตุ้มอกเสื้อ ให้ตุ้มโลหะสีทองอยู่ที่อกเสื้อ ถ้าเป็นเสื้อชั้นนอกคอปิด คล้องที่ตุ้มอกเสื้อเม็ดที่ ๑ ถ้าเป็นเสื้อชั้นนอกคอแบะหรือเสื้อชั้นนอกเปิดอก คล้องใต้ชายพับประมาณแนวเดียวกับตุ้มเม็ดที่ ๑ ของเสื้อชั้นนอกคอปิด

สายยงยศทำด้วยไหมทองหรือไหมสีเหลือง ใช้ประกอบกับเครื่องแบบ ดังนี้

(๑) เครื่องแบบปกติขาว หรือเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ที่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ หรือเครื่องแบบสโมสร ใช้สายยงยศไหมทอง

(๒) เครื่องแบบปกติขาว หรือเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ที่ไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ใช้สายยงยศไหมสีเหลือง

(๓) เครื่องแบบปกติเทาคอพับ หรือเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะ ใช้สายยงยศไหมสีเหลืองเฉพาะแต่สายเกลี้ยง ๑ เส้น ทำเป็นบ่วงผ่านหน้าอกมาคล้องที่ตุ้มอกเสื้อเม็ดที่ ๒ ปลายสายรวมติดใต้อินทธรณูข้างขวา

(๔) เครื่องแบบปกติทหารเรือ ใช้สายยงยศไหมสีเหลืองเฉพาะแต่สายเกลี้ยง ๑ เส้น ทำเป็นบ่วงผ่านหน้าอกมาคล้องใต้ชายพับประมาณแนวเดียวกับตุ้มเม็ดที่ ๑ ของเสื้อชั้นนอกคอปิด ปลายสายรวมติดใต้อินทธรณูข้างขวา

(ความในข้อ ๒๕ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

ข้อ ๒๖ นายทหารคนสนิท ให้สายยงยศเป็นสายถัก ๑ เส้น ประกอบตุ้มโลหะสีทอง ๑ ตุ่ม ทำเป็นบ่วงคล้องใต้แขนขวา ปลายสายรวมติดใต้อินทธรณูข้างขวา ให้ตุ้มโลหะสีทองอยู่ทางด้านหน้า

สายยงยศทำด้วยไหมทองหรือไหมสีเหลือง ใช้ประกอบกับเครื่องแบบ ดังนี้

(๑) เครื่องแบบปกติขาว หรือเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ที่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ หรือเครื่องแบบสโมสร ใช้สายยงยศไหมทอง

(๒) เครื่องแบบปกติขาว หรือเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ที่ไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ใช้สายยงยศไหมสีเหลือง

(๓) เครื่องแบบปกติทหารเรือ เครื่องแบบปกติเทาคอพับ หรือเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะ ใช้สายยงยศไหมสีเหลืองเกลี้ยง ๑ เส้น ทำเป็นบ่วงคล้องใต้แขนขวา ปลายสายรวมติดใต้อินทธรณูข้างขวา

นายทหารซึ่งใช้สายยงยศเสนาธิการ และดำรงตำแหน่งนายทหารคนสนิทด้วย ใช้สายยงยศเสนาธิการแต่อย่างเดียว

(ความในข้อ ๒๖ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

ข้อ ๒๗ เครื่องหมายความสามารถในการทำงานในอากาศ มีดังนี้

(๑) เครื่องหมายความสามารถในการบิน มี ๕ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก ปักด้วยดินทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดินทองบนพื้นสีกลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๙ เซนติเมตร ระหว่างหัวปีกปักด้วยไหมหรือทำด้วยวัตถุเทียมไหมเป็นรูป

ธงไตรรงค์เฉียงอยู่ในอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ขอบอาร์มปักด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทอง
เหนืออาร์มมีอุณาโลมปักด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทองในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมีปักด้วยดันทองหรือ
ทำด้วยวัตถุเทียมดันทอง

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มมีดาว ๕ กลีบ ปักด้วยดันทองหรือ
ทำด้วยวัตถุเทียมดันทอง เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มีอุณาโลมและพระมหามงกุฎ
เปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๔ ชั้นกิตติมศักดิ์ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มีอุณาโลม

ชั้นที่ ๕ ชั้นศิษย์การบิณมธยม เป็นรูปปีกนกข้างซ้าย ๑ ปีก กว้าง ๕ เซนติเมตร
ปักด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทองบนพื้นสีกหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ หัวปีกปักด้วยไหมหรือทำด้วย
วัตถุเทียมไหมเป็นรูปธงไตรรงค์เฉียงอยู่ในอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร

(๒) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่ต้นหน มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก ปักด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทองบนพื้น
สีกหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๙ เซนติเมตร ระหว่างหัวปีกปักเป็นรูปลูกโลก มีขอบปักด้วยดันทองหรือทำ
ด้วยวัตถุเทียมดันทอง บนพื้นสีกหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ภายในลูกโลกมี
เส้นรุ้งและเส้นแวงปักด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทอง และมีรูปแผนที่ประเทศไทยปักด้วยไหมสีน้ำเงิน
ดำหรือทำด้วยวัตถุเทียมไหมสีน้ำเงินดำบนพื้นสีกหลาดหรือไหมสีขาว หรือบนพื้นทำด้วยวัตถุเทียมสีกหลาด
หรือไหมสีขาว เหนือลูกโลกมีอุณาโลมปักด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทองในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมีปัก
ด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทอง

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนือลูกโลกมีดาว ๕ กลีบ ปักด้วยดันทอง
หรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทอง เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนือลูกโลก ไม่มีอุณาโลมและพระมหามงกุฎ
เปล่งรัศมี

(๓) เครื่องหมายความสามารถในการโคตรัม มี ๔ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก ปักด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทองบนพื้น
สีกหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๙ เซนติเมตร ระหว่างหัวปีกปักด้วยไหมหรือทำด้วยวัตถุเทียมไหมเป็นรูป
ธงไตรรงค์เฉียงอยู่ในอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ขอบอาร์มปักด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทอง
เหนืออาร์มปักด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทองเป็นรูปร่มชูชีพ สูง ๒.๕ เซนติเมตร ตัวร่มชูชีพ กว้าง ๒
เซนติเมตร สายร่มชูชีพปักด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทอง ๖ สาย เหนืออาร์มมีอุณาโลมทำด้วยโลหะสี
ทองทาบกึ่งกลางสายร่มชูชีพ ที่กึ่งกลางตัวร่มชูชีพมีดาวห้าแฉกทำด้วยโลหะสีทอง และมีวงช่อชัยพฤกษ์ทำด้วย
โลหะสีทองโอบใต้ดาว

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่ไม่มีวงช่อชัยพฤกษ์

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่ไม่มีดาวและวงช่อชัยพฤกษ์

ชั้นที่ ๔ ชั้นกิตติมศักดิ์ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่ไม่มีอุณาโลม

(๔) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่ช่างอากาศ มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๘ เซนติเมตร ระหว่างหัวปีกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปเฟืองและเครื่องบิน เหนืออาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่องหมายนี้ทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มมีดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มีอุณาโลมและพระมหามงกุฎ เปล่งรัศมี

(๕) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่สื่อสาร มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๘ เซนติเมตร ระหว่างหัวปีกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปสายฟ้าพาดเฉียงจากขอบล่างขวาไปจรดขอบบนซ้าย เหนืออาร์มมี อุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่องหมายนี้ทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มมีดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มีอุณาโลมและพระมหามงกุฎ เปล่งรัศมี

(๖) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่สรรพาวุธ มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๘ เซนติเมตร ระหว่างหัวปีกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปกระสุนอยู่ใต้เปลวเพลิง เหนืออาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่ง รัศมี เครื่องหมายนี้ทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มมีดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มีอุณาโลมและพระมหามงกุฎ เปล่งรัศมี

(๗) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่ถ่ายรูปทางอากาศ มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๘ เซนติเมตร ระหว่างหัวปีกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปกล้องถ่ายรูป เหนืออาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่องหมายนี้ทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มมีดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มีอุณาโลมและพระมหามงกุฎ เปล่งรัศมี

(๘) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่ขนส่งทางอากาศ มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๘ เซนติเมตร ระหว่างหัวปีกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปร่างล้อกับปีก เหนืออาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่องหมายนี้ทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มมีดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มีอุณาโลมและพระมหามงกุฎ เปล่งรัศมี

(๙) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่ต้อนรับบนอากาศยาน มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๘ เซนติเมตร ระหว่างหัวปีกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปพานในวงซ้อยพยักข์ เหนืออาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่องหมายนี้ทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มมีดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มีอุณาโลมและพระมหามงกุฎ เปล่งรัศมี

เครื่องหมายตามข้อ ๒๗ (๙) นี้ ในกรณีที่ทหารหญิงใช้ประดับ ให้ปีกนก ๒ ปีก มีขนาดกว้าง ๗ เซนติเมตร รูปอาร์มขนาด ๑.๑ เซนติเมตร และรูปประกอบอื่นให้มีขนาดสามในสี่ของขนาดที่กำหนดไว้สำหรับทหารชาย

(๑๐) เครื่องหมายความสามารถแพทย์และพยาบาลเวชศาสตร์การบินในการทำหน้าที่ลำเลียงผู้ป่วยทางอากาศ มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๘ เซนติเมตร ระหว่างหัวปีกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปกาชาดและงูคู่พันไม้เท้า เหนืออาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่องหมายนี้ทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มมีดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มีอุณาโลมและพระมหามงกุฎ เปล่งรัศมี

เครื่องหมายตามข้อ ๒๗ (๑๐) นี้ ในกรณีที่ทหารหญิงใช้ประดับ ให้ปีกนก ๒ ปีก มีขนาดกว้าง ๗ เซนติเมตร รูปอาร์มขนาด ๑.๑ เซนติเมตร และรูปประกอบอื่นให้มีขนาดสามในสี่ส่วนของขนาดที่กำหนดไว้สำหรับทหารชาย

เครื่องหมายตามข้อ ๒๗ นี้ ใช้ประกอบกับเครื่องแบบได้ทุกชนิดและให้ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกึ่งกลางปกกระเป๋ ถ้าประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ติดเครื่องหมายตามข้อนี้เหนือขึ้นไป ถ้ามีเครื่องหมายความสามารถพิเศษชนิดอื่นติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือปกกระเป๋เป็นหลักอยู่แล้ว ก็ให้ติดเครื่องหมายตามข้อนี้ที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกึ่งกลางปกกระเป๋ได้ ถ้าใช้ประกอบกับเครื่องแบบสโมสรกึ่ง เครื่องแบบสโมสรอ่อน ใช้ขนาดย่อลงครึ่งหนึ่ง

(ความในข้อ ๒๗ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๖ พ.ศ.๒๕๒๑)

ข้อ ๒๘ เครื่องหมายนักเรียนจำอากาศ ทำด้วยโลหะสีทอง ประกอบด้วย

- (๑) อักษรย่อ นจ สูง ๑ เซนติเมตร
- (๒) เครื่องหมายชั้นการศึกษา เป็นตัวเลขไทยสูง ๑ เซนติเมตร
- (๓) เครื่องหมายตำแหน่ง เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๓ เซนติเมตร มีดาว ๕ กลีบ

และพระมหามงกุฎประกอบ ดังนี้

หัวหน้าตอน	รูปปีก
หัวหน้าหมวด	รูปดาวเหนือปีก
หัวหน้ากองร้อย	รูปพระมหามงกุฎเหนือปีก
หัวหน้านักเรียน	รูปพระมหามงกุฎเปล่งรัศมีเหนือปีก

เครื่องหมายตามข้อนี้ ให้ประดับอักษรย่อที่กึ่งกลางอินทรวงอบนึ่ง ๒ ข้าง และประดับเครื่องหมายชั้นการศึกษาห่างจากอักษรย่อไปทางด้านไหล่ ๑ เซนติเมตร ให้ด้านบนของตัวอักษรและตัวเลขอยู่ทางด้านคอ

สำหรับเครื่องแบบปกติเทาคอพับ หรือเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะ ให้ประดับอักษรย่อที่กึ่งกลางอินทรวงอบนึ่ง ๒ ข้าง และประดับเครื่องหมายชั้นการศึกษาตามทางดิ่งที่มุมปกคอพับของเสื้อปกติเทาคอพับหรือที่มุมปกคอแบะตอนบนของเสื้อปกติเทาอ่อนคอแบะทั้ง ๒ ข้าง สำหรับเครื่องหมายตำแหน่งให้ประดับเรียงถัดขึ้นไปจากเครื่องหมายชั้นการศึกษา

สำหรับเครื่องแบบฝึก หรือเครื่องแบบสนาม ให้ปักเครื่องหมายชั้นการศึกษาตามทางดิ่งที่มุมปกคอแบะตอนบนของเสื้อทั้ง ๒ ข้าง และปักเครื่องหมายตำแหน่งเรียงถัดขึ้นไปจากเครื่องหมายชั้นการศึกษาด้วยด้ายหรือไหมสีเหลือง

(ความในข้อ ๒๘ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

ข้อ ๒๙ เครื่องหมายนักเรียนนายเรืออากาศ ทำด้วยโลหะสีเงิน ประกอบด้วย

- (๑) อักษรย่อ นนอ สูง ๑ เซนติเมตร
- (๒) เครื่องหมายชั้นการศึกษา เป็นตัวเลขไทยสูง ๑ เซนติเมตร
- (๓) เครื่องหมายตำแหน่ง เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๔ เซนติเมตร มีดาว ๕ กลีบ

และพระมหามงกุฎประกอบ ดังนี้

หัวหน้าตอน	รูปปีก
หัวหน้าหมวด	รูปดาวเหนือปีก
หัวหน้ากองร้อย	รูปพระมหามงกุฎเหนือปีก
หัวหน้านักเรียน	รูปพระมหามงกุฎเปล่งรัศมีเหนือปีก

เครื่องหมายตามข้อนี้ สำหรับเครื่องแบบที่ใช้อินทรีชูแซ็ง ให้ระดับเครื่องหมาย
ชั้นการศึกษาบนแถบไหมทองของอินทรีชูแซ็งทั้ง ๒ ข้าง ห่างจากริมอินทรีชูทางด้านไหล่ ๑.๕ เซนติเมตร ให้
ด้านบนของตัวเลขอยู่ทางด้านคอ นักเรียนนายเรืออากาศที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่หัวหน้าตอน หัวหน้าหมวด
หัวหน้ากองร้อย หรือหัวหน้านักเรียน ให้ระดับเครื่องหมายตำแหน่งแถบไหมทองที่กึ่งกลางอินทรีชูแซ็งทั้ง ๒
ข้าง ให้ด้านบนของปีกอยู่ทางด้านคอ

สำหรับเครื่องแบบปกติเทาคอพับที่ใช้อินทรีชูอ่อน หรือเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอ
แบะ ให้ระดับอักษรย่อที่กึ่งกลางอินทรีชูอ่อนทั้ง ๒ ข้าง ให้ด้านบนของตัวอักษรอยู่ทางด้านคอ และระดับ
เครื่องหมายชั้นการศึกษาตามทางดิ่งที่มุมปกคอพับของเสื้อปกติเทาคอพับหรือที่มุมปกคอแบะตอนบนของเสื้อ
ปกติเทาอ่อนคอแบะทั้ง ๒ ข้าง สำหรับเครื่องหมายตำแหน่งให้ระดับเรียงถัดขึ้นไปจากเครื่องหมายชั้น
การศึกษา

สำหรับเครื่องแบบฝึก หรือเครื่องแบบสนาม ให้ปักเครื่องหมายชั้นการศึกษาตามทาง
ดิ่งที่มุมปกคอแบะตอนบนของเสื้อทั้ง ๒ ข้าง และปักเครื่องหมายตำแหน่งเรียงถัดขึ้นไปจากเครื่องหมายชั้น
การศึกษาด้วยด้ายหรือไหมสีขาว

สำหรับเครื่องหมายนักเรียนนายเรืออากาศที่เข้าศึกษาวิชาการแพทย์ในมหาวิทยาลัย
ทำด้วยโลหะสีเงิน เป็นรูปพญานาคคู่พันคอบเพลิง สูง ๔ เซนติเมตร กว้าง ๒.๓ เซนติเมตร และให้ระดับ
เครื่องหมายนี้แทนที่อักษรย่อ นนอ ให้ด้านบนของรูปพญานาคคู่พันคอบเพลิงอยู่ทางด้านคอ โดยไม่มี
เครื่องหมายตำแหน่ง

(ความในข้อ ๒๙ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความใน (๑) ของข้อ ๒๙ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความในวรรค ๕ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๔ ลง ๙ ธ.ค.๑๒)

ข้อ ๓๐ เครื่องหมายเชิดชูเกียรตินักเรียนนายเรืออากาศ ทำด้วยโลหะรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ด้านละ
๒.๕ เซนติเมตร มีขอบโลหะสีเงิน กว้าง ๐.๑ เซนติเมตร บรรจงกลมสีฟ้าอ่อน ลงยาขัดมัน เส้นผ่าศูนย์กลาง
๒ เซนติเมตร ภายในวงกลมมีปีก ๒ ปีก วางทับอยู่บนข้อชัยพฤกษ์ ๒ ข้อ ซ่อละ ๙ ใบ ระหว่างโคนปีกเป็นรูป
ธงไตรรงค์ลงยาขัดมันเฉียงอยู่ในอาร์มขนาด ๐.๓ เซนติเมตร เหนืออาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี
ใต้อาร์มมีดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๓ เซนติเมตร รูปต่าง ๆ ภายในวงกลมทำด้วยโลหะสีทอง

เครื่องหมายเชิดชูเกียรตินักเรียนนายเรืออากาศ มี ๓ ชนิด คือ

(๑) เครื่องหมายการศึกษาดี โลหะรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีพื้นสีเหลือง ลงยาขัดมัน

(๒) เครื่องหมายลักษณะทหารดี โลหะรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีพื้นสีแดง ลงยาขัดมัน

(๓) เครื่องหมายการกีฬาดี โลหะรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีพื้นสีฟ้า ลงยาขัดมัน

เครื่องหมายตามข้อนี้ ใช้ระดับกับเครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ
เครื่องแบบปกติเทารัดเอว เครื่องแบบปกติเทาคอพับ และเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะ เหนือกึ่งกลาง
กระเปาะเสื้อข้างขวา ๑ เซนติเมตร ให้ระดับเรียงกันจากซ้ายไปขวา ตามลำดับของเครื่องหมาย

(ความในข้อ ๓๐ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

ข้อ ๓๑ พลทหารซึ่งทำหน้าที่ครุฑทหารใหม่ ใช้เครื่องหมายรูปดาว ๕ กลีบ เหนือปีกนก ๒ ปีก
ทำด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ทาบบนพื้นสีกหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำรูปวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง
๔.๕ เซนติเมตร ให้กลีบหนึ่งของดาวอยู่ทางด้านบนติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายด้านนอก กึ่งกลางระหว่างไหล่
กับข้อศอก

ข้อ ๓๒ ทหารซึ่งสำเร็จการศึกษาหลักสูตรการรบแบบจู่โจมของศูนย์การทหารราบ กรมยุทธศึกษาทหารบก หรือของต่างประเทศที่ศูนย์การทหารราบ กรมยุทธศึกษาทหารบก ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ามีมาตรฐานเทียบเท่า ใช้เครื่องหมายทหารจู่โจมติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกึ่งกลางปกกระเป่า มีลักษณะ เป็นรูปหัวเสือทำด้วยโลหะสีทอง คาบดาบปลายปืนสีเงินทำให้เป็นมัน ด้ามสีน้ำตาลกลมแดง อยู่เหนือ วงข้อช่วยพยุงสีเงินทำให้เป็นมัน สูง ๒.๕ เซนติเมตร กว้าง ๕.๒ เซนติเมตร

เครื่องหมายตามข้อนี้ใช้ประกอบกับเครื่องแบบได้ทุกชนิด

ข้อ ๓๒ ทวิ นักเรียนนายเรืออากาศและทหารในกองนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ และทหารในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน ใช้ เครื่องหมายอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภปร ทำด้วยโลหะสีเงิน ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือกึ่งกลางปกกระเป่า

(ความในข้อ ๒๓ ทวิ เพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ภาค ๒

เครื่องแบบทหารหญิง

หมวด ๑

ชนิดของเครื่องแบบ

ข้อ ๓๓ เครื่องแบบทหารหญิง มี ๑๑ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงกลมพับปีกสีขาว
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาว
- (ค) กระโปรงสีขาว
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก
- (จ) ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน
- (ฉ) กระเป่าถือสีดำ

(๒) เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงกลมพับปีกสีเทา
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีเทา
- (ค) กระโปรงสีเทา
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก
- (จ) ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน
- (ฉ) กระเป่าถือสีดำ

(๓) เครื่องแบบปกติเทาคอแบะปล่อยเอว ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงกลมพับปีกสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา
- (ข) เสื้อคอแบะสีเทา
- (ค) กระโปรงสีเทา หรือกระโปรงกางเกงสีเทา
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก
- (จ) ถุงเท้า ใช้ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน หรือไม่ใช้ก็ได้
- (ฉ) กระเป่าถือสีดำ

- (๔) เครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะปล่อยเอว ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงกลมพับปีกสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา
 - (ข) เสื้อคอแบะสีเทาอ่อน
 - (ค) กระโปรงสีเทา หรือกระโปรงกางเกงสีเทา
 - (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก
 - (จ) ถุงเท้า ใช้ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน หรือไม่ใช่ก็ได้
 - (ฉ) กระเป๋าสีดำ
- (๕) เครื่องแบบปกติคอพับ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงกลมพับปีกสีเทา หรือหมวกหนีบสีเทา
 - (ข) เสื้อคอพับสีเทา
 - (ค) กระโปรงสีเทา กระโปรงกางเกงสีเทา หรือกางเกงขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้วยถักหรือวัสดุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ
 - (จ) รองเท้า เมื่อใช้กระโปรงหรือกระโปรงกางเกง ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก เมื่อใช้กางเกงขายาว ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก
 - (ฉ) ถุงเท้า เมื่อใช้กระโปรงหรือกระโปรงกางเกง จะใช้ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน หรือไม่ใช่ก็ได้ เมื่อใช้กางเกงให้ใช้ถุงเท้าสั้นสีดำ
 - (ช) กระเป๋าสีดำ
- (๖) เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย
- (ก) หมวกหนีบสีเทา
 - (ข) เสื้อฝึกสีเทา
 - (ค) กางเกงฝึกขายาวสีเทา
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัสดุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก
 - (ฉ) ถุงเท้าสั้นสีดำ
- (๗) เครื่องแบบสนาม เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก และให้ใช้เครื่องสนามด้วย
- (๘) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้กระโปรงสีเทา

และกระเป๋าสีโมสร

สำหรับนายทหารพิเศษประจำกรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์
โรงเรียนนายเรืออากาศ และประจำกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน มีเครื่องแบบ
ครึ่งยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงอ่อนสีเทา
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- (ค) กระโปรงสีเทา
- (ง) คันซีฟ
- (จ) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก หรือรองเท้าสูงหนังสีดำ ชนิดไม่
- (ฉ) ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน

ผูกเชือก

(๙) เครื่องแบบเต็มยศขาว เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้กระโปรงสีเทา และกระเป๋าสโมสร์

สำหรับนายทหารพิเศษประจำกรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้หมวกทรงอ่อนสีเทา มีฟู่สีฟ้าสดติด ณ ที่ที่มีตราราชวัลลภ เสื้อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าสด และมีประคด

สำหรับนายทหารพิเศษประจำกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้หมวกทรงอ่อนสีเทา มีฟู่สีบานเย็นติด ณ ที่ที่มีตราราชวัลลภ เสื้อชั้นนอกคอปิดสีบานเย็น และมีประคด

(๑๐) เครื่องแบบเต็มยศเทา เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ

(๑๑) เครื่องแบบสโมสร์ ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงกลมพับปี่สีขาว

(ข) เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีขาว

(ค) กระโปรงยาวสีเทา

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก

(จ) ถุงเท้ายาวสีเทาดำ

(ฉ) กระเป๋าสโมสร์

(ความใน (๑๑) ของข้อ ๓๓ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

(ความในข้อ ๓๓ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความใน (๖) และ (๗) ของข้อ ๓๓ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

หมวด ๒

ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๓๔ หมวก มี ๔ แบบ คือ

(๑) หมวกหนีบสีเทา ตอนหน้าเชิด ตอนหลังต่ำ ด้านซ้ายเหนือขอบหมวกห่างจากมุมพับด้านหน้า ๔ เซนติเมตร มีตราหน้าหมวกโลหะขนาดเล็ก

(๒) หมวกทรงกลมพับปี่สีเทา ตัวหมวกสีเทาอ่อน สูง ๘ เซนติเมตร ปีกหมวกสีเทากว้าง ๗ เซนติเมตร ด้านข้างและด้านหลังพับติดกับหมวก มีผ้าพับหมวกสีเทา กว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนหน้าของผ้าพับหมวก กว้าง ๖ เซนติเมตร และมีตราหน้าหมวกดังนี้

พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวน ใช้ตราหน้าหมวกโลหะขนาดกลาง

นายทหารสัญญาบัตร ใช้ตราหน้าหมวกปักด้วยดุ้นหรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้นขนาดเล็ก

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนาวาอากาศเอก ที่ผ้าพับหมวกข้างตราหน้าหมวกทั้ง ๒ ข้าง ปักด้วยดุ้นทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้นทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ข้างละ ๑ แถว

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ และจอมพลอากาศ ที่ฝ่าฟันหมวกข้าง
ตราหน้าหมวกทั้ง ๒ ข้าง ปักด้วยดันทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดันทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ข้างละ ๒ แถว

(๓) หมวกทรงกลมพับปีกสีขาว ตัวหมวกสีขาว ปีกหมวกสีเทา มีเครื่องประกอบและ
ลักษณะของหมวกเช่นเดียวกับหมวกทรงกลมพับปีกสีเทา

(๔) หมวกทรงอ่อนสีเทา ด้านซ้ายหมวกมีตราราชวัลลภ

(ความในข้อ ๓๔ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความในข้อ ๓๔ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๓๕ เสื้อ มี ๑๐ แบบ คือ

(๑) เสื้อฝักสีเทา มีลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อฝักสีเทาของทหารชาย

(๒) เสื้อคอพับสีขาว คอพับตอนหน้า กว้าง ๕ เซนติเมตร ห้อยยาวลงมา ๘ เซนติเมตร
และมีขลิบสีน้ำเงินดำ กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร โดยรอบ ที่คอและแนวسابอกมีดุม ๕ ดุม แขนยาวรัดข้อมือ ชัดดุม
ข้างละ ๑ ดุม และมีอินทรรณูดังนี้

พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ มีอินทรรณูอ่อน
นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรรณูแข็ง
หรือจะใช้อินทรรณูอ่อน โดยติดเครื่องหมายศพนิตโลหะที่ปกคอเสื้อทั้ง ๒ ข้าง แทนเครื่องหมายสังกัดก็ได้

ดุมทั้งสี่ เว้นแต่ดุมของอินทรรณูแข็ง ใช้ดุมสีขาวขนาดเล็ก

เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกระโปรง กระโปรงกางเกงหรือกางเกง

เสื้อแบบนี้จะใช้แขนสั้นเหนือข้อศอกไม่เกิน ๒ เซนติเมตร ปลายแขนพับออกข้าง

นอกเป็นรูปแหลม ๖ เซนติเมตร ก็ได้

(๓) เสื้อคอแบะสีเทา แบบคอป่าน ปล้อยเอว ฝ่าอกตลอดตัวเสื้อ ไม่มีسابอก ที่แนว
อกมีดุมสีทองขนาดเล็ก ๔ ดุม แขนสั้นเหนือข้อศอกพองาม ปลายแขนพับออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๖
เซนติเมตร มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ มีกระเป่าที่แนวเอวเสื้อเป็นกระเป่าเจาะข้างละ ๑
กระเป่า ปากกระเป่าเฉียงลงไปทางเอว และมีอินทรรณูดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ มีอินทรรณูอ่อน

นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรรณูแข็ง

(๔) เสื้อคอแบะสีเทาอ่อน แบบคอป่านปล้อยเอว ฝ่าอกตลอดตัวเสื้อ ไม่มีسابอก ที่
แนวอกมีดุมสีขาวขนาดเล็ก ๔ ดุม แขนสั้นเหนือข้อศอกพองาม ปลายแขนพับออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๖
เซนติเมตร มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ มีกระเป่าที่แนวเอวเสื้อเป็นกระเป่าเจาะ ข้างละ ๑
กระเป่า ปากกระเป่าเฉียงลงไปทางเอว ก้นปากกระเป่าสีเดียวกันกับตัวเสื้อ และมีอินทรรณูอ่อน นายทหาร
ประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ติดเครื่องหมายศพนิตโลหะที่มุมปกคอแบะตอนบนทั้ง ๒
ข้าง

(๕) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีเทา แบบคอมม มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่แนวอกมีดุมสีทอง
ขนาดเล็ก ๔ ดุม มีกระเป่าล่างเป็นกระเป่าเจาะข้างละ ๑ กระเป่า ปากกระเป่าเฉียงลงไปทางเอว และมี
อินทรรณูดังนี้

พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ มีอินทรรณูอ่อน
นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรรณูแข็ง
เสื้อแบบนี้ให้ใช้เสื้อคอพับสีขาวประกอบด้วย

(๖) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาวย มีลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกคอแบะสีเทา เสื้อแบบนี้ให้ใช้เสื้อคอพับสีขาวประกอบด้วย

(๗) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ แนวอกมีดุมสี่ทองขนาดใหญ่ ๕ ดุม ด้านหน้ามีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋ายาว ไม่มีปก และใช้อินทรธนูแข็ง

(๘) เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีขาว มีลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกเปิดอกสีขาวของทหารชาย และมีอินทรธนูดังนี้

นักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ มีอินทรธนูอ่อน

นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรธนูแข็ง

เสื้อแบบนี้ให้ใช้เสื้อและเครื่องประกอบ คือ

(ก) เข็มตอกจีบสีขาว แขนยาว ปกมน ซ่อนดุม ข้อมือแข็ง ขัดดุม ผูกผ้าพันคอสีดำมัน

(ข) แพรแถบรัดเอวสีเทา มีลักษณะเช่นเดียวกับแพรแถบรัดเอวสีเทาของทหารชาย

(๙) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าสด สำหรับนายทหารพิเศษประจำกรมนักเรียนนายเรือ อากาศรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ ลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าสดของทหารชายใน กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ

(๑๐) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีบานเย็น สำหรับนายทหารพิเศษประจำกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน ลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกคอปิดสีบานเย็นของทหารชาย ใน กองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน

(ความในข้อ ๓๕ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

(ความในข้อ ๓๕ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความในข้อ ๓๕ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๓๖ กระโปรงและกางเกง มีดังนี้

(๑) กระโปรงสีเทา ยาวคลุมเข่าไม่เกินครึ่งน่อง ผ่าเอวที่ด้านซ้าย และที่ขอบเอวมีห่วง สำหรับสอดเข็มขัด ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับกระโปรง กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ข้างหน้า ๒ ห่วง ข้างหลัง ๒ ห่วง ด้านหลังมีจีบปล่อยชายกระโปรง ๒ จีบ ระยะห่างกันพอสมควร ชายกระโปรงไม่บานและไม่มีกระเป๋าด้านหลัง

(๒) กระโปรงสีขาว มีลักษณะเช่นเดียวกับกระโปรงสีเทา

(๓) กระโปรงยาวสีเทา ชายกระโปรงยาวคลุมข้อเท้า ผ่าเอวที่ด้านซ้าย ตรงกลาง

ด้านหลังผ่าถึงเข่า

(๔) กระโปรงกางเกงสีเทา ยาวคลุมเข่าไม่เกินครึ่งน่อง ผ่าเอวที่ด้านซ้าย และที่ขอบเอวมีห่วงสำหรับสอดเข็มขัดทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับกระโปรงกางเกง กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ข้างหน้า ๒ ห่วง ข้างหลัง ๒ ห่วง ด้านหน้าและด้านหลังมีจีบกระทบปล่อยชายพองาม ชายกระโปรงกางเกงไม่บานและไม่มีกระเป๋าด้านหลัง

(๕) กางเกงขายาวสีเทา มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีเทาของทหารชาย เว้นแต่ผ่าเอวทางด้านซ้าย ปลายขากว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒๔ เซนติเมตร

(๖) กางเกงฝึกขายาวสีเทา มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงฝึกขายาวสีเทาของทหารชาย เว้นแต่ผ่าเอวทางด้านซ้าย ปลายขากว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒๔ เซนติเมตร

(ความในข้อ ๓๖ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

(ความในข้อ ๓๖ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

ข้อ ๓๗ เข็มขัด ประคด และคัตซีพ มีดังนี้

(๑) เข็มขัด ใช้เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ มีลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำของทหารชาย

(๒) ประคด และคัตซีพ

สำหรับนายทหารพิเศษประจำกองนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ เช่นเดียวกับประคดและคัตซีพของทหารชาย ในกองนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ แต่มีขนาดย่อมกว่าของทหารชาย

สำหรับนายทหารพิเศษประจำกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน เช่นเดียวกับประคดและคัตซีพของทหารชาย ในกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน แต่มีขนาดย่อมกว่าของทหารชาย

(ความใน (๑) ของข้อ ๓๗ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความในข้อ ๓๗ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๓๘ รองเท้า มี ๔ แบบ คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก พื้นบางชั้นเดียว ส้นใหญ่พอสมควร สูงไม่เกิน ๓.๕ เซนติเมตร และไม่ต่ำกว่า ๒.๕ เซนติเมตร

(๒) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก มีลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำของทหารชาย

(๓) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก

(๔) รองเท้าสูงหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก

รองเท้าทุกแบบต้องมีส้น ไม่มีริ้วและลวดลาย

(ความใน (๑) ของข้อ ๓๘ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

(ความในข้อ ๓๘ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ข้อ ๓๙ กระเป๋าถือ มี ๒ แบบ คือ

(๑) กระเป๋าถือสีดำ ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนัง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน สูง ๑๙ เซนติเมตร ยาว ๒๔ เซนติเมตร มีสายสะพาย

(๒) กระเป๋าสะโมสร ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน สูง ๑๒ เซนติเมตร ยาว ๒๐ เซนติเมตร ไม่มีสายสะพาย

กระเป๋าถือทั้ง ๒ แบบนี้ ไม่มีลวดลาย กึ่งกลางที่ปิดเปิดฝากระเป๋าต้านอก มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทอง มีลักษณะเช่นเดียวกับคুমสีทองขนาดใหญ่ โดยปกติถือด้วยมือซ้าย สำหรับกระเป๋าที่มีสายสะพายจะสะพายที่ไหล่ซ้ายห้อยลงมาใต้แนวเอวก็ได้

หมวด ๓
อินทรรูและเครื่องหมายยศ

ข้อ ๔๐ อินทรรู มี ๒ แบบ คือ

(๑) อินทรรูอ่อน ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมรียาวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร เย็บติดกับเสื้อเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีเส้นทแยงมุม ระยะห่างจากด้านไหล่ไปทางคอ ๓.๕ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ตอนปลายขัดดุมดังนี้ พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ใช้ดุมสีขาว ขนาดเล็ก เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติเทาคอแบะปล่อยเอว ใช้ดุมสีทองขนาดเล็ก เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติเทาอ่อน คอแบะปล่อยเอว ใช้ดุมสีขาวขนาดเล็ก และเมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศขาว เครื่องแบบเต็มยศเทา และเครื่องแบบสโมสร ใช้ดุมสีทองขนาดเล็ก นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้ดุมสีขาวขนาดเล็ก

(๒) อินทรรูแข็ง ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมรียาวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายติดดุมสีทองขนาดเล็ก และมีเครื่องประกอบเช่นเดียวกับอินทรรูแข็งของทหารชาย

(ความในข้อ ๔๐ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

ข้อ ๔๑ เครื่องหมายยศ มีดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ใช้เครื่องหมายยศเช่นเดียวกับนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศชาย เว้นแต่ปลายบั้งทั้ง ๒ ข้าง ห่างกัน ๖ เซนติเมตร

นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ ใช้เครื่องหมายยศเช่นเดียวกับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศชาย

นายทหารสัญญาบัตร ใช้เครื่องหมายยศเช่นเดียวกับนายทหารสัญญาบัตรชาย

ข้อ ๔๒ เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติคอพับที่ใช้อินทรรูอ่อน เครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะปล่อยเอว เครื่องแบบฝึก หรือเครื่องแบบสนาม เฉพาะนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ให้ใช้เครื่องหมายยศชนิดโลหะของทหารชายตามข้อ ๑๘

(ความในข้อ ๔๒ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘)

หมวด ๔
เครื่องแบบสังกัดและเครื่องหมายพิเศษ

ข้อ ๔๓ เครื่องหมายสังกัดและเครื่องหมายพิเศษ มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องหมายสังกัดและเครื่องหมายพิเศษของทหารชาย

สำหรับเครื่องหมายสังกัด ติดที่คอเสื้อทั้ง ๒ ข้าง ดังนี้

(๑) เสื้อคอพับ ติดที่มุมปกคอพับ เว้นแต่นักเรียนจ่าอากาศ นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร เมื่อใช้เสื้อคอพับที่มีอินทรรูอ่อน ไม่ต้องติดเครื่องหมายสังกัด

(๒) เสื้อคอแบะสีเทา ติดที่มุมปกคอแบะตอนบน

(๓) เสื้อคอแบะสีเทาอ่อน ไม่ต้องติดเครื่องหมายสังกัด เว้นแต่นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ให้ติดที่มุมปกคอแบะตอนบน

(๔) เสื้อฝึก ติดที่มุมปกคอแบะตอนบน เว้นแต่นักเรียนจ่าอากาศ นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ไม่ต้องติดเครื่องหมายสังกัด

- (๕) เสื้อชั้นนอกคอแฉะสีเทา ติดที่มุมปกคอแฉะตอนบน
(๖) เสื้อชั้นนอกคอแฉะสีขาว ติดที่มุมปกคอแฉะตอนบน
(๗) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว ติดที่มุมคอตอนหน้า
สำหรับเครื่องหมายพิเศษ ให้ใช้ติดเช่นเดียวกับทหารชาย
(ความในข้อ ๔๓ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ.๒๕๒๘
ซึ่งแก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)
(ความใน (๕) ของข้อ ๔๓ เพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๒๓)

ภาค ๓

เครื่องแบบพิเศษ

ข้อ ๔๔ ทหารชายเหล่าทหารดุริยางค์ ใช้เครื่องแบบพิเศษตามโอกาส ดังนี้

(๑) ในโอกาสบรรเลงในงานเกียรติยศหรืองานทั่วไป พลทหารและนายทหารประทวน ใช้เครื่องแบบประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว เว้นแต่ให้ใช้สายรัดคางทำด้วยไหมถักสีเหลือง ๒ เส้น ปลายสายรัดคางมีดุมสีทองขนาดเล็กติดที่ริมขอบหมวกข้างละ ๑ ดุม

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแฉะสีขาว มีลักษณะและเครื่องประกอบเช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกคอแฉะสีเทา เว้นแต่พลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ใช้อินทรีธนูแข็งทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ เป็นแผ่นสีเหลี่ยมเรียวยาวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๔ เซนติเมตร มีแถบไหมถักสีเหลือง ๓ เส้น ไขว้กันพาดกึ่งกลางตามยาวของอินทรีธนู ตอนปลายติดดุมสีทองขนาดเล็ก

(ค) กางเกง

ในงานเกียรติยศ ใช้กางเกงขายาวสีเทา เว้นแต่ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านนอกมีแถบสีน้ำเงินดำกว้าง ๓ เซนติเมตร ข้างละ ๑ แถบ

ในงานทั่วไป ใช้กางเกงขายาวสีขาว

(ง) รองเท้าหุ้มส้น หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(จ) ถุงเท้าสีดำ

(๒) ในโอกาสประจำแถวหรือเดินนำขบวน พลทหาร นายทหารประทวน และนายทหารสัญญาบัตร ใช้เครื่องแบบประกอบด้วย

(ก) หมวกเหล็กสีขาว มีสายรัดคางโซ่ถักทำด้วยโลหะสีทองกว้าง ๑.๕ เซนติเมตร และมีตราหน้าหมวกโลหะขนาดใหญ่

(ข) เสื้อคอพับสีเทา

(ค) กางเกงขายาวสีเทา

(ง) เข็มขัดหนังหรือเข็มขัดด้ายถักสีขาว ถ้าประจำแถวทหารซึ่งแต่งเครื่องแบบเต็มยศ เครื่องแบบทหารกองเกียรติยศ หรือเดินนำขบวนทหารในพิธีตรวจพลสวนสนาม ให้มีสายโยงหนังหรือด้ายถักสีขาว ๒ สาย สอดใต้อินทรีธนูข้างละสายไขว้กันด้านหลัง โดยให้สายขวาทับสายซ้าย

(จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ และสนับแข้งสูงครึ่งน่อง หนังหรือผ้าใบ มีสายรัดตอนบนและล่างสีขาว

(ฉ) ถุงมือสีขาว ใช้เฉพาะเมื่อประจำแถวทหารซึ่งแต่งเครื่องแบบเต็มยศ หรือเครื่องแบบทหารกองเกียรติยศ เดินนำขบวนทหารในพิธีตรวจพลสวนสนาม

(ข) สายหนังสือขวสพวยจากไหล่ขวาไปเอาซ้าย ใช้เฉพาะผู้ทำหน้าที่ นำขบวนแตรวงในขณะเดินแถว

(๓) ในโอกาสประจำแถวหรือเดินนำขบวนทหารที่จัดเป็นกองเกียรติยศพิเศษให้ใช้ เครื่องแบบเช่นเดียวกับเครื่องแบบทหารที่จัดเป็นกองเกียรติยศพิเศษ

(ความใน (๓) ของข้อ ๔๔ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔)

ข้อ ๔๕ ทหารหญิงเหล่าทหารดุริยางค์ ในโอกาสบรรเลงในงานเกียรติยศ ใช้เครื่องแบบพิเศษ ประกอบด้วย

- (๑) หมวกทรงกลมพับปีกสีเทา
- (๒) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาว
- (๓) กระโปรงสีน้ำเงินดำ
- (๔) รองเท้าหุ้มส้นหนังสือดำ
- (๕) ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน
- (๖) กระเป่าถือสีดำ

ข้อ ๔๖ ทหารซึ่งทำหน้าที่สารวัตรทหาร ใช้เครื่องแบบพิเศษ ประกอบด้วย

- (๑) หมวก

พลทหาร และนายทหารประทวน ใช้หมวกเหล็กสีขาว มีสายรัดคางหนึ่งหรือวัตถุ เทียมหนังสือขาว กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร ด้านหน้าหมวกมีอักษร สห สีฟ้า สูง ๖ เซนติเมตร กว้าง ๔ เซนติเมตร ระยะห่างกัน ๓ เซนติเมตร และมีแถบสีฟ้า ๑ แถบ กว้าง ๔ เซนติเมตร คาดรอบหมวกโดยรอบ เว้นระยะห่าง จากตัวอักษรข้างละ ๓ เซนติเมตร สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ จะใช้หมวกทรงหม้อตาลสีเทาก็ ได้

นายทหารสัญญาบัตร ใช้หมวกเหล็กสีขาว มีสายรัดคางหนึ่งหรือวัตถุเทียมหนังสือ ขาว กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร ด้านหน้าหมวกมีตราหน้าหมวกโลหะขนาดใหญ่หรือจะใช้หมวกทรงหม้อตาลสีเทาก็ ได้

(ความใน (๑) ของข้อ ๔๖ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔)

- (๒) เสื้อคอพับสีเทา

- (๓) กางเกงขายาวสีเทา

(๔) เข็มขัดหนังหรือเข็มขัดด้ายถักสีขาว กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วย โลหะสีทอง เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมน กว้าง ๖ เซนติเมตร ยาว ๘ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยง มีรูปดาว ๕ กลีบ เหนือปีกนก ๒ ปีก วางทับอยู่บนวงซอซัยพฤษ ๒ ข้าง ข้างละ ๗ ใบ ดุนนูนอยู่กึ่งกลาง หัวเข็มขัด สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ มีซองดาบปลายปืนและซองกระสุนหนึ่ง หรือด้ายถักสีขาว สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศและนายทหารสัญญาบัตร มีซองปืนพกหนึ่ง หรือด้ายถักสีขาวประกอบด้วย

- (๕) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสือดำ

- (๖) สายนกหวีดทำด้วยด้ายถักหรือไหมสีขาว มีลักษณะดังนี้

พลทหาร ใช้สายเกลี้ยง ๒ เส้น ทำเป็นบ่วงคล้องใต้แขนซ้าย ๑ เส้น ปลายสาย รวมติดใต้อินทธรณูอีก ๑ เส้น โยงจากสายที่คล้องแขนใต้อินทธรณู ปลายสายผูกนกหวีดไว้ในกระเป่าเสื้อ ข้างซ้าย

นายทหารประทวน ใช้สายเช่นเดียวกับพลทหาร เว้นแต่สายที่คล้องแขน

เป็นสายถัก

นายทหารสัญญาบัตร ใช้สายเช่นเดียวกับพลทหาร เว้นแต่สายที่คล้องแขน เป็นสายถัก และคล้องแขนขวา กับเพิ่มสายโยงจากสายที่คล้องแขนใต้อินทรรณู ปลายสายมีตุ้มโลหะสีเงิน ๑ ตุ้ม คล้องที่ตุ้มอกเสื้อเม็ดที่ ๒ ให้ตุ้มโลหะเงินอยู่ที่อกเสื้อ

(๗) ปลอกแขนทำด้วยสักหลาดสีแดง กว้าง ๑๐ เซนติเมตร มีอักษร สห ทำด้วยสักหลาดสีขาว สูง ๖ เซนติเมตร กว้าง ๔ เซนติเมตร ระยะห่างกัน ๓ เซนติเมตร สามที่แขนเสื้อข้างขวา ระหว่างไหล่กับข้อศอก ให้ตัวอักษรอยู่ด้านนอก

(๘) สายสะพายปืนหนังสือขาว

(๙) ฤงมือสีขาว ใช้เฉพาะเมื่อปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร หรือในงานเกียรติยศ

ข้อ ๔๗ ทหารที่จัดเป็นกองเกียรติยศ ใช้เครื่องแบบพิเศษตามโอกาสดังนี้

(๑) โอกาสที่จัดเป็นกองเกียรติยศทั่วไป ใช้เครื่องแบบประกอบด้วย

(ก) หมวกเหล็กสีขาว มีสายรัดคางโซ่ถักทำด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร และมีตราหน้าหมวกโลหะขนาดใหญ่

(ข) เสื้อคอพับสีเทา

(ค) กางเกงขายาวสีเทา

(ง) เข็มขัดหนังหรือวัตถุเทียมหนังหรือด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีขาว มีสายโยงหนังหรือวัตถุเทียมหนังหรือด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีขาว ๒ สาย สอดใต้อินทรรณูข้างละสายไขว้กัน ด้านหลัง โดยให้สายขวาทับสายซ้าย สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศมีของดาบปลายปืน และซองกระสุนหนังหรือวัตถุเทียมหนังหรือด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีขาว สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศและนายทหารสัญญาบัตร มีซองปืนพกและซองกระบี่หนังหรือวัตถุเทียมหนังหรือด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีขาว ประกอบด้วย

(จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำและสนับแข้งสูงครึ่งน่องหนังหรือวัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบ มีสายรัดตอนบนและล่างสีขาว

(ฉ) สายสะพายปืนหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว

(ช) ฤงมือสีขาว

(๒) ในโอกาสที่จัดเป็นกองเกียรติยศพิเศษ ใช้เครื่องแบบประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาลสีเทา เว้นแต่พลทหารและนายทหารประทวน ใช้สายรัดคางแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง

(ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าสด ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ มีคอปกสีเทาติดแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ที่ขอบโดยรอบ มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่ชายเสื้อด้านหลังตรงตะเข็บกลางเปิดชายเสื้อไว้ถึงแนวเอว ที่แนวอกมีตุ้มสีทองขนาดใหญ่ ๕ ตุ้ม ที่อกมีกระเปาะปะข้างละ ๑ กระเปาะ มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง มีปกรูปมน ชายกลางแหลม ขัดคุมสีทองขนาดเล็กที่เอวด้านหน้ามีเส้นตะเข็บในแนวขวาง สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ มีอินทรรณูอ่อนสีเทาปลายมน ติดแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ที่ขอบเว้นส่วนที่ติดตะเข็บไหล่ติดคุมสีทองขนาดเล็ก ปลอกข้อมือทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเทา กว้าง ๑๓ เซนติเมตร ด้านบนเป็นรูปสามเหลี่ยมสูงจากขอบด้านล่าง ๒๐ เซนติเมตร กึ่งกลางปลอกข้อมือประดับตราเครื่องหมายราชการกองทัพอากาศทำด้วยโลหะสีทอง ขอบด้านบนติดแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร โดยรอบ ๑ แถบ ปลอกข้อมือด้านล่างติดแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้างแถบละ ๐.๗ เซนติเมตร โดยรอบ ๓ แถบ มีระยะห่างระหว่างแถบ ๐.๒ เซนติเมตร ห่างจากปลายปลอกข้อมือด้านล่าง ๑.๕ เซนติเมตร

(ค) กางเกงขายาวสีเทา ที่แนวตะเข็บขากางเกงด้านนอกมีแถบไหมทองหรือวัสดุเทียมไหมทอง กว้าง ๐.๗ เซนติเมตร ๓ แถบ ระยะห่างระหว่างแถบ ๐.๒ เซนติเมตร

(ง) เข็มขัดหนังหรือวัสดุเทียมหนังหรือด้ายถักหรือวัสดุเทียมด้ายถักสีขา กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมน กว้าง ๖ เซนติเมตร ยาว ๙.๕ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยงมีรูปดาว ๕ กลีบ เนื้อปีกนก ๒ ปีก วางทับอยู่บนวงซอซัยพุกซ์ ๒ ข้าง ข้างละ ๗ ใบ ดุนนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ใช้คาดทับเสื้อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าสด สำหรับพลทหารและนายทหารประทวน ชั้นจ่าอากาศมีของดาดปลายป็นหนังหรือวัสดุเทียมหนังหรือด้ายถักหรือวัสดุเทียมด้ายถักสีขา สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศและนายทหารสัญญาบัตรมีของกระเป๋หนังหรือวัสดุเทียมหนังหรือด้ายถักหรือวัสดุเทียมด้ายถักสีขาประกอบด้วย

เฉพาะชุดเชิญธงในโอกาสเชิญธงชาติ ธงชัยเฉลิมพล และธงประจำหน่วยทหารให้ใช้สายสะพายหนังหรือวัสดุเทียมหนังหรือด้ายถักหรือวัสดุเทียมด้ายถักสีขา กว้าง ๔ เซนติเมตร ๒ สาย สอดใต้อินทรรูข้างละสายไขว้กันด้านหลังโดยให้สายขวาทับสายซ้าย

(จ) สายยงยศ ทำด้วยไหมทองหรือไหมสีเหลือง เป็นสายถัก ๒ เส้น ประกอบด้วยโลหะสีทอง ๑ ตุ่ม สายทั้ง ๒ เส้น ถักเป็นบ่วงใหญ่ ๑ เส้น เล็ก ๑ เส้น คล้องที่ต้นแขนซ้ายสอดใต้อินทรรู ให้ตุ่มโลหะสีทองอยู่ที่อกเสื้อ

(ฉ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(ช) สายสะพายปืนหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขา

(ซ) ถุงมือสีขา

(ความในข้อ ๔๗ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔)

(ความใน (๒) ของข้อ ๔๗ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๒๑ พ.ศ.๒๕๕๙

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔)

ข้อ ๔๘ เครื่องแบบกันหนาวสำหรับนักเรียนนายเรืออากาศ ประกอบด้วย

(๑) หมวกทรงหม้อตาลสีขา ใช้สายรัดคางทอง

(๒) เสื้อชั้นนอกคอแบะ แบบคอแหลมสีน้ำเงินดำ ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่แนวอกมีดุมสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๔ ดุม มีกระเป๋าบนที่อกเสื้อข้างซ้าย ๑ กระเป๋า และมีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าจาะไม่มีปก มีเครื่องหมายชั้นการศึกษา ทำด้วยแถบไหมทอง กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร จำนวนแถบตามชั้นการศึกษาชั้นละ ๑ แถบ แต่ละแถบห่างกัน ๐.๖ เซนติเมตร ประดับรอบแขนทั้งสองข้าง ให้จุดเริ่มอยู่ห่างจากปลายแขนเสื้อ ๗.๕ เซนติเมตร โดยให้แถบชั้นการศึกษาปีที่ ๑ เริ่มจากแนวตะเข็บเสื้อเฉียงขึ้นทางด้านนอก ๔๕ องศา แล้ววกเฉียงกลับไปบรรจบจุดเริ่มต้น แถบแสดงชั้นการศึกษาปีอื่น ๆ ประดับเรียงขนานกันไปและวกกลับไปบรรจบ แนวห่างจากปลายแขนเสื้อ ๗.๕ เซนติเมตร

เสื้อแบบนี้ให้ใช้เข้ตสีขา ผูกผ้าพันคอสีน้ำเงินดำเงื่อนกะลาสีด้วย

(๓) กางเกงขายาวสีขาหรือสีน้ำเงินดำ ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ กางเกงขายาวสีน้ำเงินดำมีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีขา

(๔) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

ข้อ ๔๙ เครื่องแบบกันหนาวสำหรับทหารหญิง ประกอบด้วย

(๑) หมวกทรงกลมพับปีกสีเทา

(๒) เสื้อชั้นนอกรัดเอวสีเทา คอแบะแบบมน ชายเสื้อยาวเสมอเอว มีแถบรัดเอว

กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร ด้านข้างมีคัมขนาดเล็กข้างละ ๒ คุม เรียงตามยาวของแถบ และมีแผ่นผ้าชนิดเดียวกับ
เส้นสำหรับขัดคัมรัดเอว ปลายแถบข้างขวายาวเลยสาบอก ๕ เซนติเมตร ด้านในมีคัมขัด มีซิปรูดตลอดแนว
อกเส้นด้านในสาบ แขนยาวผ่าแขนด้านนอก ปลายแขนต่อกว้าง ๕.๕ เซนติเมตร และมีคัมขนาดเล็กข้างละ
๒ คุม เรียงตามยาวของปลายแขนต่อสำหรับรัดปลายแขน คุมทั้งสี่ใช้คัมสีเทา และมีอินทรธนูดังนี้

พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวนจ่าอากาศ มีอินทรธนูอ่อน
ตอนปลายขัดคัมสีทองขนาดเล็ก

นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรธนูแข็ง
เส้นแบบนี้ให้ใช้เส้นคอพับสีขาว ประกอบด้วย

- (๓) กระโปรงสีเทา
- (๔) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ
- (๕) ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน จะใช้หรือไม่ก็ได้
- (๖) กระเป่าถือสีดำ

ข้อ ๕๐ บรรดาเครื่องแบบพิเศษในภาคนี้ ถ้ามีได้มีข้อความกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ใช้
อินทรธนู เครื่องหมายยศ เครื่องหมายสังกัด และเครื่องแบบพิเศษ ตามภาค ๑ หรือภาค ๒ แล้วแต่กรณี

ภาค ๔

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๕๑ ในขณะที่ปฏิบัติราชการสนาม หรือไปตรวจราชการสนาม หรือไปตรวจการฝึกของหน่วย
ทหาร ใช้เครื่องแบบและเครื่องประกอบดังนี้

(๑) ทหารชาย เมื่อแต่งเครื่องแบบที่ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีเทา หรือหมวกแก๊ปทรง
อ่อนสีเทา จะใช้หมวกหนีบสีเทาแทนหมวกทรงหม้อตาลสีเทาหรือหมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทาก็ได้

(๒) นายทหารสัญญาบัตร ใช้เครื่องแบบตรวจราชการสนามสีเทาหรือสีทากี้แกมเขียว
หรือสีฟราง ประกอบด้วย

(ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อน

(ข) เส้นตรวจราชการสนาม ตัวเส้นปล่อยยาวถึงตะโพก คอแบบแบบแหลมมีลิ้น
ปิดอกขัดคัมปิดคอได้ ที่แนวอกมีคัม ๕ คุม ขัดซ่อนอยู่ในสาบ แขนยาวทรงกระบอก ที่ปลายแขนทำเป็นสาบ
เจาะรังคัม มีคัมติดข้างละ ๒ คุม สำหรับปรับปลายแขนเส้น ตัวเส้นด้านหน้ามีกระเป่าบนและล่างข้างละ ๒
กระเป่า กระเป่าบนเป็นกระเป่าปะ มีปกรูปลี่เหลี่ยมผืนผ้า มีคัมข้างละ ๑ คุม ขัดซ่อนไว้ข้างในปกกระเป่า
กระเป่าล่างเป็นกระเป่าย่น มีปกรูปลี่เหลี่ยมผืนผ้า มีคัมข้างละ ๒ คุม ขัดซ่อนไว้ข้างในปกกระเป่า คุมทั้งสี่ใช้
คัมสีเทาขนาดใหญ่ ตะเข็บทั้งสี่เป็นตะเข็บคู่ เมื่อสวมเสื้อนี้ให้ปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกง และในบางโอกาส
จะสวมโดยพับแขนเสื้อทั้งสองขึ้นไว้เหนือข้อศอกก็ได้

(ค) กางเกงตรวจราชการสนาม ขาวยาวปิดตาตุ่ม ไม่พับปลายขา ปลายขากว้างไม่
น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒๖ เซนติเมตร ที่ขอบเอวมีห่วงทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง กว้างไม่เกิน ๑
เซนติเมตร ข้างหน้า ๒ ห่วง ทางข้าง ๒ ห่วง และข้างหลัง ๓ ห่วง สำหรับสอดเข็มขัด ที่แนวตะเข็บกางเกง
ด้านข้าง มีกระเป่าเจาะข้างละ ๑ กระเป่า ปากกระเป่าเฉียง ที่ด้านหลังมีกระเป่าเจาะข้างละ ๑ กระเป่า มีปกรูปลี่
เหลี่ยมผืนผ้า ขัดคัมข้างละ ๑ คุม ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างเหนือแนวเข้ามีกระเป่าย่นยึดชาย ข้างละ
๑ กระเป่า ตัวกระเป่ามีกليبพับทบ ๒ กليب ระยะห่างเท่ากัน มีปกรูปลี่เหลี่ยมผืนผ้า ขัดคัมข้างละ ๓ คุม
ตะเข็บทั้งสี่เป็นตะเข็บคู่ กางเกงนี้เวลาสวมให้สอดปลายขาไว้ภายในร่องเท้า

- (ง) รองเท้าสูงครึ้งน่องหนังสีดำ
- (จ) เครื่องหมายต่าง ๆ ให้ปักด้วยด้ายหรือไหมสีน้ำเงินดำ เว้นแต่เครื่องหมายยศให้ปักด้วยด้ายหรือไหมสีขาว

(ความในข้อ ๕๑ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔)

- ข้อ ๕๒ บรรดาหมวกเหล็ก ในบางโอกาสจะใช้รองในหมวกเหล็กสีเดียวกันแทนก็ได้
- ข้อ ๕๓ ทหารที่ขับซิ่งรถจักรยานยนต์ จะใช้หมวกกันกระแทกสีเทาในขณะที่ขับซิ่งก็ได้
- ข้อ ๕๔ ทหารซึ่งมีหน้าที่ใช้เครื่องยนต์หรือหน้าที่การช่าง ในเวลาปฏิบัติหน้าที่ให้ใช้เครื่องแบบประกอบด้วย

- (๑) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทา
- (๒) เสื้อกางเกงติดกันสีเทาโดยไม่ติดเครื่องหมายใด ๆ
- (๓) รองเท้าผ้าใบหรือหนังสีดำ

ข้อ ๕๕ ทหารซึ่งทำงานในอากาศ ให้ใช้เครื่องแบบ เครื่องหมายยศ เครื่องหมายสังกัด และเครื่องประกอบที่ใช้ในการทำงานในอากาศ ตามที่กองทัพอากาศกำหนดได้

ข้อ ๕๖ ทหารหญิงซึ่งทำหน้าที่นางพยาบาล ให้ใช้เครื่องประกอบ เครื่องหมายยศ ดังนี้

- (๑) ในเวลาปฏิบัติหน้าที่ภายในกรมกอง สถานพยาบาล หรือในห้องเรียน
 - (ก) หมวกสีขาว ใช้ผ้าเย็บติดกันเป็นรูปหมวกพยาบาล มีกระบังหน้า กว้าง ๑๐ เซนติเมตร เฉพาะนายทหารประทวนและนายทหารสัญญาบัตร เหนือกระบังมีแถบสีเทาแก่ ทำด้วยริบบิ้น กว้าง ๒ เซนติเมตร เรียกว่า แถบใหญ่ กว้าง ๑ เซนติเมตร เรียกว่า แถบเล็ก ประดับตามยาวโดยตลอด ขนานและห่างจากริมบนของกระบัง ๑.๕ เซนติเมตร มีจำนวนแถบดีังนี้ คือ

นายทหารประทวน แถบเล็ก ๑ แถบ

นายทหารสัญญาบัตร แถบเล็ก ๒ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๑ เซนติเมตร

นายทหารสัญญาบัตรซึ่งดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายพยาบาลหญิง และ

ผู้อำนวยการโรงเรียนพยาบาลทหารอากาศ แถบใหญ่ ๑ แถบ

(ข) เสื้อกระโปรงติดกัน และสายคาดเอวสีขาว

เสื้อคอเบาะแบบคอมัน ตั้งแต่คอถึงเอวผ่าตลอดตามแนวอกเสื้อ ด้านในมีดุมขัด แขนสั้นเหนือข้อศอกไม่เกิน ๒ เซนติเมตร ปลายแขนพับจากด้านใน ๒.๕ เซนติเมตร ออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๔ เซนติเมตร

กระโปรงยาวคลุมเข่าไม่เกินครึ่งน่อง เอวติดกันกับเสื้อและผ่าติดต่อกันเป็นมุมฉากจากแนวอกของเสื้อตามแนวเอวไปจรดรอยผ่าเอวทางด้านซ้าย ชายกระโปรงไม่บานจนเกินไป ด้านหน้ามีกระเป๋าสองข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีปก ตรงกลางด้านล่างของกระเป๋าสองข้างและขอบกระเป๋าคือเป็นรูปแหลมพองาม

สายคาดเอว กว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวรอบเอว ปลายทั้ง ๒ ข้าง เป็นรูปแหลม ขายมน ปลายขวาทับปลายซ้ายที่กึ่งกลางเอวด้านหน้า และขัดดุมสีทองขนาดเล็ก ๑ ดุม

(ค) รองเท้าหุ้มส้นผ้าใบสีขาว ชนิดผูกเชือก ส้นเตี้ย ไม่มีริ้วและลวดลาย

(ง) ถุงเท้าสีสีขาว

(๒) ในเวลาปฏิบัติหน้าที่ในงานเกียรติยศหรืองานทั่วไป ใช้เครื่องแบบเช่นเดียวกับ (๑) เว้นแต่

(ก) เสื้อ ให้ใช้แขนยาว ข้อมือพับขัดดุมสีทองลักษณะเช่นเดียวกับดุมสายคาดเอว เว้นแต่เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตร ๒ ดุม มีสายสร้อยสีทองร้อยติดกัน

(ข) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาวยาว ส้นใหญ่พอสมควร สูงไม่เกิน ๕ เซนติเมตร ไม่มีริ้วและลวดลาย

(ค) ถุงเท้ายาวสีขาวยาว

เมื่อแต่งเครื่องแบบตาม (๑) หรือ (๒) จะใช้เสื้อคลุมกันหนาวสีเทาทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ คอปกแบบคอมมูน คลุมไหล่ ไม่มีแขน ซับในสีแดง ตัวยาวเท่าเสื้อชั้นนอกคอแบะ ที่ได้คอปกมีดุมสีเทาขนาดใหญ่ ๒ ดุม มีสายสีเดียวกับดุม คล้องติดกันก็ได้

(๓) ในเวลาปฏิบัติหน้าที่ราชการสนาม หรือปฏิบัติราชการนอกหน่วยที่ตั้งปกติ ให้ใช้เครื่องแบบเช่นเดียวกับ (๑) เว้นแต่

(ก) เสื้อคอพับสีขาวยาว แบบคอแหลม ตัวเสื้อปล่อยยาวถึงตะโพก ที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก ๕ ดุม แขนสั้นเหนือข้อศอกไม่เกิน ๒ เซนติเมตร ปลายแขนพับจากด้านใน ๒.๕ เซนติเมตร ออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๔ เซนติเมตร ตัวเสื้อด้านหน้าที่ยอกข้างซ้ายมีกระเปาะ ๑ กระเปาะ ที่กึ่งกลางกระเปาะปักเครื่องหมายราชการของหน่วยที่สังกัด และมีกระเปาะข้างละ ๑ กระเปาะ เป็นกระเปาะปะ ตัวเสื้อด้านหลังมีแถบคาดเอว กว้าง ๓ เซนติเมตร ยาวจดตะเข็บข้างทั้งสองข้างที่แนวตะเข็บข้างเปิดชายเสื้อด้านล่างจดแถบคาดเอว

(ข) กางเกงขายาวสีขาวยาว มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีเทา

(ค) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาวยาว หรือรองเท้าหุ้มส้นผ้าใบสีขาวยาว ชนิดผูกเชือก ส้นเตี้ย ไม่มีริ้วและลวดลาย

(ความในข้อ ๕๖ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔)

ข้อ ๕๗ ทหารซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ในเวลาปฏิบัติหน้าที่ในสถานพยาบาล จะใช้เสื้อหรือผ้ากันเปื้อนก็ได้ ในเวลาปฏิบัติหน้าที่ในสนาม ให้แต่งเครื่องแบบสนามเช่นเดียวกับทหารทั่วไป สำหรับทหารชายที่หมวกเหล็กให้มีเครื่องหมายกาชาดที่ด้านหน้าหมวกและด้านหลังหมวก กับที่แขนเสื้อข้างซ้าย ระหว่างไหล่กับข้อศอกพันผ้าพันแขนสีขาว กว้าง ๑๐ เซนติเมตร มีเครื่องหมายกาชาดอยู่ด้านหลัง สำหรับทหารหญิง ให้ใช้เครื่องหมายกาชาดบนพื้นวงกลมสีขาว ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๖ เซนติเมตร เย็บติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้ายห่างจากตะเข็บไหล่ ๒ เซนติเมตร

ข้อ ๕๘ เสื้อคลุมกันหนาวคอแบะแบบแหลมสีเทา สำหรับทหารชายทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ ตัวยาวครึ่งน่อง ที่แนวอกมีดุมสีเทาขนาดใหญ่ ๒ แถบ แถวละ ๓ ดุม ด้านข้างมีกระเปาะข้างละ ๑ กระเปาะ เป็นกระเปาะเจาะไม่มีปก และมีเข็มขัดทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จชนิดเดียวกับเสื้อ กว้าง ๕ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง ขดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางตั้งย่อมุม ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู

เสื้อแบบนี้ให้ติดเครื่องหมายยศและเครื่องหมายสังกัดของเครื่องแบบปกติคอพับที่ใช้ในทรนุ้อ่อน และใช้สวมคลุมเครื่องแบบได้ทุกชนิด

ข้อ ๕๙ เสื้อคลุมกันหนาวคอปกแบบคอมมูนสีเทา สำหรับทหารหญิงทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ ตัวยาวครึ่งน่อง ที่แนวอกมีดุม ๒ แถบ แถวละ ๒ ดุม ด้านหลังที่แนวเอวมีดุมข้างละ ๑ ดุม และมีแผ่นสักหลาดหรือเสิร์จชนิดเดียวกับเสื้อสำหรับขัดดุมรัดเอว ด้านข้างมีกระเปาะข้างละ ๑ กระเปาะ เป็นกระเปาะเจาะไม่มีปก ดุมทั้งสี่ใช้ดุมสีเทาขนาดใหญ่

เสื้อแบบนี้ให้ติดเครื่องหมายยศและเครื่องหมายสังกัดของเครื่องแบบปกติคอพับที่ใช้ในทรนุ้อ่อน และใช้สวมคลุมเครื่องแบบได้ทุกชนิด

ข้อ ๖๐ เสื้อหรือผ้าคลุมกันฝนสีเทาหรือสีน้ำเงินดำ ไม่ติดเครื่องหมายใด ๆ ใช้สวมคลุม
เครื่องแบบได้ทุกชนิด แต่ห้ามสวมขณะประจำแถวทหาร

ขณะสวมเสื้อกันฝนหรือใช้ผ้าคลุมกันฝน ถ้าใช้หมวกทรงหม้อตาลจะใช้พลาสติก
สีขาวชนิดใสหรือผ้าสีเดียวกับเสื้อหุ้มหมวกก็ได้

ข้อ ๖๑ ในโอกาสขี้นมา เมื่อแต่งเครื่องแบบที่ใช้กางเกงขายาวสีเทา จะใช้กางเกงแบบขี้นมาสีเทา
และรองเท้าสูงหนังสีดำติดเดือยทำด้วยโลหะสีเงินก็ได้

เมื่อแต่งเครื่องแบบที่ใช้กางเกงแถบ ให้ใช้กางเกงแถบแบบขี้นมา และรองเท้าสูง
หนังสีดำติดเดือยทำด้วยโลหะสีเงิน

ข้อ ๖๒ ทหารซึ่งได้รับเครื่องหมายความสามารถในการบินของสโมสรการบิน ให้ใช้ประกอบ
กับเครื่องแบบได้ทุกชนิด และให้ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือปกกระเป๋ ถ้าประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
หรือแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ติดเครื่องหมายนี้เหนือขึ้นไป เมื่อแต่งเครื่องแบบสโมสรออกแข็ง
หรือเครื่องแบบสโมสรอ่อน ให้ใช้ขนาดย่อลงครึ่งหนึ่ง

ข้อ ๖๓ ตราหน้าหมวก มีดังนี้

(๑) พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศ นายทหารประทวน และนายทหารสัญญาบัตร

(ก) ตราหน้าหมวกโลหะ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก สีเงิน วางทับอยู่บนวงช่อชัยพฤกษ์
สีทอง ๒ ข้าง ข้างละ ๖ ใบ ที่ใบชัยพฤกษ์จกกันมีโบสีเงิน เบื้องบนของปีกนกมีอุณาโลมสีเงินในพระมหามงกุฎ
เปล่งรัศมีสีทอง

ขนาดใหญ่ กว้าง ๖ เซนติเมตร สูง ๗ เซนติเมตร

ขนาดกลาง กว้าง ๔ เซนติเมตร สูง ๕ เซนติเมตร

ขนาดเล็ก กว้าง ๓ เซนติเมตร สูง ๔ เซนติเมตร

(ข) ตราหน้าหมวก ปักด้วยดุ้นหรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้น เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก สี
เงิน วางทับอยู่บนวงช่อชัยพฤกษ์สีทอง ๒ ข้าง ข้างละ ๖ ใบ ที่ใบชัยพฤกษ์จกกันมีโบสีเงิน เบื้องบนของปีกนก
มีอุณาโลมสีเงินในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมีสีทอง บนพื้นสักหลาดสีน้ำเงินดำรูปใบโพ

ขนาดใหญ่ กว้าง ๗ เซนติเมตร สูง ๘ เซนติเมตร

ขนาดกลาง กว้าง ๔ เซนติเมตร สูง ๕ เซนติเมตร

(๒) นักเรียนนายเรืออากาศ

(ก) ตราหน้าหมวกโลหะ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก สีเงิน วางทับอยู่บนวงช่อชัยพฤกษ์
สีทอง ๒ ข้าง ข้างละ ๔ ใบ ที่ใบชัยพฤกษ์จกกันมีโบสีเงิน เบื้องบนของปีกนกมีอุณาโลมสีเงินในพระมหามงกุฎ
เปล่งรัศมีสีทอง กว้าง ๓ เซนติเมตร สูง ๔ เซนติเมตร

(ข) ตราหน้าหมวก ปักด้วยดุ้นหรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้น เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก สี
เงิน วางทับอยู่บนวงช่อชัยพฤกษ์สีทอง ๒ ข้าง ข้างละ ๔ ใบ ที่ใบชัยพฤกษ์จกกันมีโบสีเงิน เบื้องบนของปีกนกมี
อุณาโลมสีเงินในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมีสีทอง บนพื้นสักหลาดสีน้ำเงินดำรูปใบโพ กว้าง ๔ เซนติเมตร สูง ๕
เซนติเมตร

(ความในข้อ ๖๓ แก้ไขตามกฎหมายกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ.๒๕๓๔)

ข้อ ๖๔ ดุม มี ๔ ชนิด คือ

(๑) ดุมสีทอง ทำด้วยโลหะมีลักษณะกลมมนเล็กน้อย มีเส้นขอบโดยรอบ ภายใน
เส้นขอบมีลายดุนเป็นรูปดาว ๕ กลีบ อยู่เหนือปีกนก ๒ ปีก

(๒) ดุมสีเทา ทำด้วยวัตถุมีลักษณะกลมแบน มีรูสำหรับเย็บติด ๒ ถึง ๔ รู

- (๓) ดุมสี่ขา มีลักษณะเช่นเดียวกับดุมสี่เทา
 - (๔) ดุมเกลี้ยงสี่เทา ทำด้วยโลหะ มีลักษณะกลมมนเล็กน้อย ไม่มีรู
- ดุมทั้ง ๔ ชนิดนี้ มี ๒ ขนาด คือ
- ขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๕ เซนติเมตร
- ขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร

ข้อ ๖๔ ทวิ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการสนาม จะใช้หมวก เสื้อ กางเกง เข็มขัดและรองเท้าของเครื่องแบบสนาม เป็นสีกากีแกมเขียว หรือสีกากีแกมเขียวสลับดำหรือสลับเหลืองก็ได้

(ความในข้อ ๖๔ ทวิ แก้ไขตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๑๕ พ.ศ.๒๕๑๖)

ข้อ ๖๕ เพื่อประโยชน์ในการฝึกและการปฏิบัติราชการสนาม หรือเพื่อสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ จะใช้เครื่องประกอบเครื่องแบบตามที่กองทัพอากาศกำหนดขึ้นตามความจำเป็นหรือสมควรก็ได้

ข้อ ๖๖ ให้กองทัพอากาศสร้างเครื่องแบบตัวอย่างหรือเขียนรูปเครื่องแบบตัวอย่างขึ้นไว้เป็นมาตรฐาน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๑๑

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากเครื่องหมายยศที่ใช้กับเสื้อคอพับของเครื่องแบบทหารอากาศและเครื่องแบบฝึก ยังไม่เหมาะสมกับกาลสมัย ประกอบกับทางราชการได้พิจารณากำหนดเครื่องแบบสวนสนามและเครื่องแบบกันหนาวของนักเรียนนายเรืออากาศชั้นใหม่ ทั้งเห็นสมควรปรับปรุงส่วนประกอบต่าง ๆ ของเครื่องแบบบางอย่าง ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

แก้ไขถึงฉบับที่ ๑๔

แก้ไขถึงฉบับที่ ๑๕

แก้ไขถึงฉบับที่ ๑๖

แก้ไขถึงฉบับที่ ๑๗ เรียบร้อย

แก้ไขถึงฉบับที่ ๑๘ เรียบร้อย

แก้ไขถึงฉบับที่ ๑๙ เรียบร้อย

แก้ไขถึงฉบับที่ ๒๐ เรียบร้อย

แก้ไขถึงฉบับที่ ๒๑ เรียบร้อย